ROZSUDEK TRIBUNÁLU (osmého senátu)

13. července 2011 *

Ve věci T-151/07,

Kone Oyj, se sídlem v Helsinkách (Finsko),

Kone GmbH, se sídlem v Hannoveru (Německo),

Kone BV, se sídlem ve Voorburg (Nizozemsko),

zastoupené T. Vinjem, solicitor, D. Paemenem, J. Schindlerem, B. Nijsem, A. Tomtsisem, advokáty, J. Flynnem, QC, a D. Scannellem, barrister,

žalobkyně,

* Jednací jazyk: angličtina.

proti

Evropské komisi, zastoupené É. Gippini Fournierem a R. Sauerem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise COM(2007) 512 final ze dne 21. února 2007 v řízení podle článku 81 [ES] (věc COMP/E-1/38.823 – Výtahy a eskalátory) nebo, podpůrně, snížení výše pokut uložených žalobkyním,

TRIBUNÁL (osmý senát),

ve složení M. E. Martins Ribeiro (zpravodajka), předsedkyně, N. Wahl a A. Dittrich, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: K. Andová, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. října 2009,

vydává tento

Rozsudek

1 Předmětem projednávané věci je návrh na zrušení rozhodnutí Komise COM(2007) 512 final ze dne 21. února 2007 v řízení podle článku 81 [ES] (věc COMP/E-1/38.823 – Výtahy a eskalátory) (dále jen „napadené rozhodnutí“), jehož shrnutí je zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 26. března 2008 (Úř. věst. C 75, s. 19), nebo, podpůrně, snížení výše pokut uložených žalobkyním.

2 V napadeném rozhodnutí měla Komise Evropských společenství za to, že následující společnosti porušily článek 81 ES:

– Kone Belgium SA, Kone GmbH (dále jen „Kone Německo“), Kone Luxembourg Sàrl, Kone BV Liften en Roltrappen (dále jen „Kone Nizozemsko“) a Kone Oyj (dále jen „KC“) (dále společně či jednotlivě jen „Kone“);

– Otis SA, Otis GmbH & Co. OHG (dále jen „Otis Německo“), General Technic-Otis Sàrl, General Technic Sàrl, Otis BV (dále jen „Otis Nizozemsko“), Otis Elevator Company (dále jen „OEC“) a United Technologies Corporation (dále jen „UTC“) (dále společně či jednotlivě jen „Otis“);

– Schindler SA, Schindler Deutschland Holding GmbH (dále jen „Schindler Německo“), Schindler Sàrl, Schindler Liften BV (dále jen „Schindler Nizozemsko“) a Schindler Holding Ltd (dále jen „Schindler Holding“) (dále společně či jednotlivě jen „Schindler“);

– ThyssenKrupp Liften Ascenseurs NV, ThyssenKrupp Aufzüge GmbH (dále jen „TKA“), ThyssenKrupp Fahrtreppen GmbH (dále jen „TKF“), ThyssenKrupp Elevator AG (dále jen „TKE“), ThyssenKrupp AG (dále jen „TKAG“), ThyssenKrupp Ascenseurs Luxembourg Sàrl a ThyssenKrupp Liften BV (dále jen „TKL“) (dále společně či jednotlivě jen „ThyssenKrupp“); a

– Mitsubishi Elevator Europe BV (dále jen „MEE“).

3 KC, jedna ze žalobkyní v projednávané věci, je celosvětovým podnikem údržby a strojírenství se základnou ve Finsku, který prodává, vyrábí, instaluje a modernizuje výtahy, eskalátory a automatizované brány. Společnost KC působí v oblasti výtahů a eskalátorů prostřednictvím národních dceřiných společností. Těmito společnostmi jsou zejména v Německu, Kone Německo a v Nizozemsku, Kone Nizozemsko (body 15, 18 a 20 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Správní řízení

1. *Šetření Komise*

4 Během léta 2003 byly Komisi předány informace týkající se možné existence kartelové dohody mezi čtyřmi hlavními evropskými výrobci výtahů a eskalátorů, kteří vykonávají obchodní činnost v Unii, a sice Kone, Otis, Schindler a ThyssenKrupp (body 3 a 91 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Německo

5 Počínaje dnem 28. ledna 2004 a v průběhu března 2004 provedla Komise na základě čl. 14 odst. 2 a 3 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, první nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3), šetření především v prostorách dceřiných společností Kone, Otis, Schindler a ThyssenKrupp v Německu (body 104 a 106 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

6 Ve dnech 12. a 18. února 2004 doplnila Kone svou žádost na základě oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002 C 45, s. 3; Zvl. vyd. 08/02, s. 155) (dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2002) ze dne 2. února 2004 týkající se Belgie o informace týkající se Německa. Stejně tak Otis v období od března 2004 do února 2005 doplnila svou žádost týkající se Belgie o informace týkající se Německa. Schindler podala dne 25. listopadu 2004 žádost na základě uvedeného oznámení, která obsahovala informace týkající se Německa a která byla doplněna v období od prosince 2004 do února 2005. Nakonec v prosinci 2005 podala ThyssenKrupp Komisi – rovněž na základě tohoto oznámení – žádost týkající se Německa (body 105, 107, 112 a 114 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

7 V období od září do prosince 2004 Komise rovněž zaslala žádosti o informace na základě článku 18 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. 2003 L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) podnikům, které se účastnily protiprávního jednání v Německu, několika zákazníkům v tomto členském státě a sdružením VDMA, VFA a VMA (body 110, 11 a 113 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Nizozemsko

8 V březnu 2004 podala Otis žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 týkající se Nizozemska, která byla následně doplněna. V dubnu 2004 podala Thyssen-Krupp žádost na základě tohoto oznámení a tato žádost byla následně rovněž několikrát doplněna. Nakonec Kone dne 19. července 2004 doplnila svou žádost ze dne 2. února 2004 týkající se Belgie o informace týkající se Nizozemska (body 127, 129 a 130 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

9 Dne 27. července 2004 byla Otis poskytnuta podmínečná ochrana na základě bodu 8 písm. a) uvedeného oznámení (bod 131 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

10 Počínaje dnem 28. dubna 2004 provedla Komise na základě čl. 14 odst. 3 nařízení č. 17 šetření zejména v prostorách dceřiných společností Kone, Schindler, Thyssen-Krupp a MEE v Nizozemsku, jakož i v prostorách sdružení Boschduin (bod 128 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

11 V září 2004 zaslala Komise žádosti o informace na základě článku 18 nařízení č. 1/2003 podnikům, které se účastnily protiprávního jednání v Nizozemsku, několika zákazníkům v tomto členském státě a sdružením VLR a Boschduin (body 133 a 134 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

2. *Oznámení námitek*

12 Dne 7. října 2005 přijala Komise oznámení námitek, které bylo určeno zejména společnostem uvedeným v bodě 2 výše. Všichni adresáti oznámení námitek předložili písemná vyjádření k námitkám přijatým Komisí (body 135 a 137 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

13 Ústní slyšení se nekonalo, neboť žádná z osob, kterým bylo určeno oznámení námitek, nepodala žádost v tomto smyslu (bod 138 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

3. *Napadené rozhodnutí*

14 Dne 21. února 2007 přijala Komise napadené rozhodnutí, ve kterém konstatovala, že společnosti, kterým bylo určeno toto rozhodnutí, účastnily čtyř jediných, komplexních a trvajících protiprávních jednání v rozporu s čl. 81 odst. 1 ES ve čtyřech členských státech, se tím, že si rozdělily trhy, když se dohodly či jednaly ve vzájemné shodě při přidělování zakázek v rámci nabídkových řízení a zakázek spojených s prodejem, instalací, údržbou a modernizací výtahů a eskalátorů (bod 2 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

15 O osobách, kterým bylo určeno napadené rozhodnutí, se Komise domnívala, že vedle dceřiných společností dotčených podniků v Belgii, Německu, Lucembursku a Nizozemsku musí být za porušení článku 81 ES, kterého se uvedené dceřiné společnosti dopustily, společně a nerozdílně odpovědné jejich mateřské společnosti vzhledem ke skutečnosti, že mohly vykonávat rozhodující vliv na jejich obchodní politiku během doby trvání protiprávního jednání a že lze předpokládat, že této pravomoci využily (body 608, 615, 622, 627 a 634 až 641 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Společná a nerozdílná odpovědnost mateřských společností MEE za jednání jejich dceřiné společnosti nebyla konstatována, neboť nebylo možné prokázat, že vykonávaly rozhodující vliv na její jednání (bod 643 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

16 Pro účely stanovení výše pokut použila Komise v napadeném rozhodnutí metodu uvedenou v pokynech o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 [UO] (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3; Zvl. vyd. 08/01, s. 171, dále

jen „pokyny z roku 1998“). Komise rovněž přezkoumala, zda a v jakém rozsahu dotčené podniky splňovaly požadavky stanovené oznámením o spolupráci z roku 2002.

17 Komise protiprávní jednání s ohledem na jejich povahu a skutečnost, že se všechna vztahovala na celé území členského státu (Belgie, Německo, Lucembursko nebo Nizozemsko) kvalifikovala jako „velmi závažná“, přestože nebylo možné změřit jejich skutečný dopad (bod 671 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

18 Za účelem zohlednění skutečné hospodářské schopnosti dotčených podniků způsobit významnou újmu hospodářské soutěži Komise tyto podniky v každé zemi rozdělila do několika kategorií v závislosti na obratu dosaženém na trhu s výtahy nebo eskalátory, případně včetně trhu se službami údržby a modernizace (bod 672 a 673 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

19 U kartelové dohody v Německu byly společnosti Kone, Otis a ThyssenKrupp zařazeny do první kategorie s výchozí částkou pokuty stanovenou 70 000 000 eur. Společnost Schindler byla zařazena do druhé kategorie s výchozí částkou pokuty stanovenou na 17 000 000 eur (body 676 až 679 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Na výchozí částku pokuty pro společnost Otis byl použit násobící koeficient 1,7 a na výchozí částku pokuty pro společnost ThyssenKrupp násobící koeficient 2, aby byla zohledněna jejich velikost a jejich celkové prostředky, takže výchozí částky jejich pokut byly stanoveny na 119 000 000 eur a 140 000 000 eur (body 690 a 691 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Vzhledem k tomu, že protiprávní jednání, kterého se dopustily společnosti Kone, Otis a ThyssenKrupp, trvalo osm let a čtyři měsíce (od 1. srpna 1995 do 5. prosince 2003), Komise zvýšila výchozí částku pokuty pro tyto podniky o 80%. Vzhledem k tomu, že protiprávní jednání, kterého se dopustila společnost Schindler, trvalo pět let a čtyři měsíce (od 1. srpna 1995 do 6. prosince 2000), zvýšila Komise výchozí částku pokuty pro tento podnik o 50%. Základní částka pokuty tak byla stanovena pro společnost Kone na 126 000 000 eur, pro společnost Otis na

214 200 000 eur, pro společnost Schindler na 25 500 000 eur a pro společnost ThyssenKrupp na 252 000 000 eur (body 693 a 696 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise se domnívala, že společnost ThyssenKrupp je třeba považovat za recidivistu a z důvodu této přitěžující okolnosti výši její pokuty zvýšila o 50% (body 697 až 707 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nebyla zjištěna žádná polehčující okolnost ve prospěch dotčených podniků (body 727 až 729, 735, 736, 742 až 744, 749, 750 a 753 až 755 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Společnosti Kone byla snížena výše pokuty o maximálně povolenou výši 50% podle bodu 23 písm. b) prvního pododstavce druhé odrážky oznámení o spolupráci z roku 2002 a dále o 1% za nezpochybnění skutkových zjištění. Společnosti Otis byla výše pokuty snížena o 25% v rozpětí stanoveném v bodě 23 písm. b) prvním pododstavci druhé odrážce uvedeného oznámení a o 1% za nezpochybnění věcné správnosti skutkových zjištění. Společnosti Schindler byla výše pokuty snížena o 15% v rozpětí stanoveném v bodě 23 písm. b) prvním pododstavci třetí odrážce tohoto oznámení a o 1% za nezpochybnění skutkových zjištění. Společnosti ThyssenKrupp byla výše pokuty snížena o 1% za nezpochybnění skutkových zjištění (body 778 až 813 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

20 V případě kartelové dohody v Nizozemsku byla společnost Kone zařazena do první kategorie s výchozí částkou pokuty stanovenou na 55 000 000 eur. Společnost Otis byla zařazena do druhé kategorie s výchozí částkou pokuty stanovenou na 41 000 000 eur. Společnost Schindler byla zařazena do třetí kategorie s výchozí částkou pokuty stanovenou na 24 500 000 eur. Společnosti ThyssenKrupp a MEE byly zařazeny do čtvrté kategorie s výchozí částkou pokuty stanovenou na 8 500 000 eur (body 684 a 685 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Na výchozí částku pokuty pro společnost Otis byl použit násobící koeficient 1,7 a na výchozí částku pokuty pro společnost ThyssenKrupp násobící koeficient 2, aby byla zohledněna jejich velikost a jejich celkové prostředky, takže výchozí částky jejich pokut byly stanoveny na 69 700 000 eur a 17 000 000 eur (body 690 a 691 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Vzhledem

k tomu, že protiprávní jednání, kterého se dopustily společnosti Otis a ThyssenKrupp, trvalo pět let a deset měsíců (od 15. dubna 1998 do 5. března 2004), Komise zvýšila výchozí částku pokuty pro tyto podniky o 55%. Vzhledem k tomu, že protiprávní jednání, kterého se dopustily společnosti Kone a Schindler, trvalo čtyři roky a devět měsíců (od 1. června 1999 do 5. března 2004), zvýšila Komise výchozí částku pokuty pro tyto podniky o 45%. Vzhledem k tomu, že protiprávní jednání, kterého se dopustila společnost MEE, trvalo čtyři roky a jeden měsíc (od 11. ledna 2000 do 5. března 2004), zvýšila Komise výchozí částku pokuty pro tento podnik o 40%. Základní částka pokuty tak byla stanovena pro společnost Kone na 79 750 000 eur, pro společnost Otis na 108 035 000 eur, pro společnost Schindler na 35 525 000 eur, pro ThyssenKrupp na 26 350 000 eur a pro společnost MEE na 11 900 000 eur (body 695 a 696 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise se domnívala, že společnost ThyssenKrupp je třeba považovat za recidivistu a z důvodu této přitěžující okolnosti výši její pokuty zvýšila o 50% (body 697, 698 a 715 až 720 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nebyla zjištěna žádná polehčující okolnost ve prospěch dotčených podniků (body 724 až 726, 731, 732, 737, 739 až 741, 745 až 748 a 751 až 755 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 byla společnost Otis osvobozena od pokut v plném rozsahu. Společnosti ThyssenKrupp byla výše pokuty snížena o 40% v rozpětí stanoveném v bodu 23 písm. b) prvním pododstavci první odrážce uvedeného oznámení a o 1% za nezpochybnění skutkových zjištění. Společnostem Schindler a MEE byly výše pokuty sníženy o 1% za nezpochybnění skutkových zjištění (body 836 až 855 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

21 Výrok napadeného rozhodnutí zní takto:

„*Článek 1*

[…]

2. Pokud jde o Německo, následující podniky porušily článek 81 [ES] tím, že jednaly pravidelně a společně ve vzájemné shodě po uvedená období v rámci dohod a jednání ve vzájemné shodě na vnitrostátní úrovni, pokud jde o výtahy a eskalátory, za účelem rozdělení trhů, rozdělení veřejných a soukromých nabídkových řízení a jiných zakázek v souladu s předem dohodnutými podíly prodeje a instalace:

– Kone: [KC] a [Kone Německo]: od 1. srpna 1995 do 5. prosince 2003;

– Otis: [UTC], [OEC] a [Otis Německo]: od 1. srpna 1995 do 5. prosince 2003;

– Schindler: Schindler Holding […] a [Schindler Německo]: od 1. srpna 1995 do 6. prosince 2000; a

– ThyssenKrupp: [TKAG], [TKE], [TKA] a [TKF]: od 1. srpna 1995 do 5. prosince 2003.

[…]

4. Pokud jde o Nizozemsko, následující podniky porušily článek 81 [ES] tím, že jednaly pravidelně a společně ve vzájemné shodě po uvedená období v rámci dohod a jednání ve vzájemné shodě na vnitrostátní úrovni, pokud jde o výtahy a eskalátory, za účelem rozdělení trhů, rozdělení veřejných a soukromých nabídkových řízení a jiných zakázek v souladu s předem dohodnutými podíly prodeje a instalace a za účelem nekonkurování si u zakázek na údržbu a modernizaci:

– Kone: [KC] a [Kone Nizozemsko]: od 1. června 1999 do 5. března 2004;

– Otis: [UTC], [OEC] a [Otis Nizozemsko]: od 15. dubna 1998 do 5. března 2004;

– Schindler: Schindler Holding […] a [Schindler Nizozemsko]: od 1. června 1999 do 5. března 2004;

– ThyssenKrupp: [TKAG] a [TKL]: od 15. dubna 1998 do 5. března 2004; a

– [MEE]: od 11. ledna 2000 do 5. března 2004.

Článek 2

[…]

2. Za protiprávní jednání v Německu uvedená v čl. 1 odst. 2 se ukládají následující pokuty:

– Kone: [KC] a [Kone Německo], společně a nerozdílně: 62 370 000 EUR;

– Otis: [UTC], [OEC] a [Otis Německo], společně a nerozdílně: 159 043 500 EUR;

– Schindler: Schindler Holding […] a [Schindler Německo], společně a nerozdílně: 21 458 250 EUR; a

– ThyssenKrupp: [TKAG], [TKE], [TKA] a [TKF], společně a nerozdílně: 374 220 000 EUR.

[…]

4. Za protiprávní jednání v Nizozemsku uvedená v čl. 1 odst. 4 se ukládají následující pokuty:

– Kone: [KC] a [Kone Nizozemsko], společně a nerozdílně: 79 750 000 EUR;

– Otis: [UTC], [OEC] a [Otis Nizozemsko], společně a nerozdílně: 0 EUR;

– Schindler: Schindler Holding […] a [Schindler Nizozemsko], společně a nerozdílně: 35 169 750 EUR;

– ThyssenKrupp: [TKAG] a [TKL], společně a nerozdílně: 23 477 850 EUR; a

– [MEE]: 1 841 400 EUR.

[…]“

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

22 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 8. května 2007 podaly žalobkyně, KC, Kone Německo a Kone Nizozemsko projednávanou žalobu.

23 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Tribunál (osmý senát) o zahájení ústní části řízení a v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 svého jednacího řádu položil žalobkyním písemné otázky a vyzval účastnice řízení k předložení dokumentů. Žalobkyně na otázku Tribunálu neodpověděly ve stanovené lhůtě. Odpověděly však dopisem ze dne 10. září 2009. Uvedeným dopisem a dopisem ze dne 28. září 2009 žalobkyně zdůraznily důvěrnou povahu určitých údajů a požádaly o vypuštění uvedených údajů ve zveřejněních Tribunálu. Účastnice řízení vyhověly výzvě k předložení dokumentů ve stanovené lhůtě.

24 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na ústní otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání dne 16. října 2009.

25 Usnesením ze dne 14. října 2009 nařídil Tribunál Komisi, aby v souladu s čl. 65 písm. b), čl. 66 odst. 1 a čl. 67 odst. 3 druhým pododstavcem jednacího řádu předložila dokumenty, jejichž důvěrnou povahu uplatnila. Komise tomu vyhověla ve stanovené lhůtě. Jelikož měl Tribunál za to, že uvedené dokumenty nejsou pro vyřešení sporu nezbytné, byly vráceny Komisi, aniž byly poskytnuty žalobkyním a ústní část řízení byla uzavřena.

26 Žalobkyně navrhují, aby Tribunál:

– zrušil čl. 2 odst. 2 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž ukládá KC a Kone Německo pokutu a neuložil pokutu nebo stanovil nižší pokutu, než je stanovena v napadeném rozhodnutí;

– zrušil čl. 2 odst. 4 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž ukládá KC a Kone Nizozemsko pokutu a stanovil nižší pokutu, než je stanovena v napadeném rozhodnutí;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

27 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl;

– uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

28 Žalobkyně zpochybňují zaprvé legalitu čl. 2 odst. 2 napadeného rozhodnutí, který ukládá pokuty podnikům zapojeným do protiprávních jednání spáchaných v Německu a zadruhé legalitu čl. 2 odst. 4 napadeného rozhodnutí, který ukládá pokuty podnikům zapojeným do protiprávních jednání spáchaných v Nizozemsku.

29 Za tímto účelem uplatňují žalobkyně tři žalobní důvody. První žalobní důvod vychází z porušení pokynů z roku 1998 a zásady proporcionality při stanovení výchozí částky pokut. Druhý žalobní důvod vychází z porušení oznámení o spolupráci z roku 2002 a porušení zásad ochrany legitimního očekávání, rovného zacházení a práva na

obhajobu. Třetí žalobní důvod vychází z porušení zásad ochrany legitimního očekávání a rovného zacházení při stanovení snížení pokut poskytnutého za spolupráci mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení pokynů z roku 1998 a zásady proporcionality při stanovení výchozí částky pokut

30 Žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně použila pokyny z roku 1998 a porušila zásadu proporcionality při stanovení výchozích částek pokut uložených za protiprávní jednání v Německu a Nizozemsku.

31 Úvodem je třeba připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že Komise požívá široké posuzovací pravomoci v metodě výpočtu pokut. Tato metoda, popsaná v pokynech z roku 1998, obsahuje různé proměnné umožňující Komisi vykonávat její posuzovací pravomoc v souladu s ustanoveními čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2009, Papierfabrik August Koehler a další v. Komise, C-322/07 P, C-327/07 P a C-338/07 P, Sb. rozh. s. I-7191, bod 112 a citovaná judikatura).

32 Závažnost porušení unijního práva hospodářské soutěže musí být stanovena v závislosti na několika skutečnostech, jakými jsou zejména zvláštní okolnosti věci, její kontext a odrazující účinek pokut, a to aniž je sestaven závazný nebo taxativní výčet kritérií, ke kterým musí být povinně přihlédnuto (rozsudky Soudního dvora ze dne

19. března 2009, Archer Daniels Midland v. Komise, C-510/06 P, Sb. rozh. s. I-1843, bod 72, a ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, C-534/07 P, Sb. rozh. s. I-7415, bod 54).

33 Jak bylo uvedeno v bodě 16 výše, Komise v projednávaném případě stanovila výši pokut použitím metody definované v pokynech z roku 1998.

34 Pokyny z roku 1998 sice nemohou být kvalifikovány jako právní pravidlo, které správa musí v každém případě dodržovat, představují však orientační pravidlo chování, podle něhož má být v praxi postupováno a od něhož se správa může v konkrétním případě odchýlit, pouze uvede-li důvody slučitelné se zásadou rovného zacházení (viz rozsudky Soudního dvora ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, bod 209 a citovaná judikatura, a rozsudek Tribunálu ze dne 8. října 2008, Carbone Lorraine v. Komise, T-73/04, Sb. rozh. s. II-2661, bod 70).

35 Komise se tím, že taková pravidla chování přijala a prostřednictvím jejich zveřejnění oznámila, že je napříště bude používat na případy jimi dotčené, omezuje při výkonu své posuzovací pravomoci a nemůže se od těchto pravidel odchýlit, aniž bude případně sankcionována z důvodu porušení obecných právních zásad, jako je zásada rovného zacházení nebo ochrana legitimního očekávání (viz rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 34 výše, bod 211 a citovaná judikatura; rozsudek Carbone-Lorraine v. Komise, bod 34 výše, bod 71).

36 Mimoto pokyny z roku 1998 obecným a abstraktním způsobem stanoví metodu, kterou si Komise uložila za účelem stanovení výše pokut, a v důsledku toho zajišťují právní jistotu podniků (rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 34 výše, body 211 a 213).

37 Nakonec je třeba připomenout, že pokyny z roku 1998 zaprvé stanoví posouzení závažnosti protiprávního jednání jako takového, na jejímž základě může být stanovena obecná výchozí částka (bod 1 A druhý pododstavec). Zadruhé je závažnost analyzována ve vztahu k povaze spáchaných protiprávních jednání a vlastnostem dotčeného podniku, zejména jeho velikosti a postavení na relevantním trhu, což může vést k vážení výchozí částky, zařazení podniků do kategorií a stanovení zvláštní výchozí částky (bod 1 A třetí až sedmý pododstavec).

38 U hodnocení závažnosti protiprávního jednání provedené v napadeném rozhodnutí Komise v projednávaném případě přezkoumala současně čtyři protiprávní jednání konstatovaná v jeho článku 1 „z důvodu, že […] vykazují společné vlastnosti“ (bod 657 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

39 K povaze protiprávních jednání Komise nejprve v bodech 658 a 659 odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětluje:

„658 Protiprávní jednání, která jsou předmětem tohoto rozhodnutí, spočívala především v tajné koluzi mezi soutěžiteli s cílem rozdělení trhů nebo zmrazení tržních podílů rozdělením projektů prodeje a instalace nových výtahů nebo eskalátorů a s cílem nekonkurovat si, pokud jde o údržbu a modernizaci výtahů a eskalátorů (s výjimkou Německa, kde údržba a modernizace nebyla mezi účastníky kartelové dohody diskutována). Taková horizontální omezení patří ze své podstaty mezi nejzávažnější porušení článku 81 [ES]. Protiprávní jednání v této věci uměle zbavila zákazníky výhod, které mohli očekávaně získat z konkurenčních nabídek. Je třeba rovněž uvést, že některé z manipulovaných projektů byly veřejnými zakázkami financovanými z daní a uskutečněnými právě s cílem získat konkurenční nabídky zejména s dobrým poměrem mezi kvalitou a cenou.

659 Za účelem posouzení závažnosti protiprávního jednání jsou obecně významnější skutečnosti týkající se předmětu takového protiprávního jednání, než skutečnosti týkající se jeho účinků, a to obzvláště tehdy, pokud se dohody jako v této věci týkají velmi závažných protiprávních jednání jako je stanovování cen a rozdělení trhu. Účinky dohody nejsou obecně průkazným kritériem pro posouzení závažnosti protiprávního jednání."

40 Komise tvrdí, že „se nesnažila prokázat přesné účinky protiprávního jednání, neboť [nebylo] možné s dostatečnou přesností určit použitelné soutěžní parametry (cena, obchodní podmínky, kvalita, inovace a jiné) při neexistenci protiprávních jednání" (bod 660 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Domnívá se však, že „je […] zjevné, že protiprávní jednání měla skutečný dopad" a za tímto účelem vysvětluje, že „skutečnost, že účastníci kartelové dohody provedli různá protisoutěžní ujednání, znamená sama o sobě dopad na trh, i když je obtížné změřit skutečný účinek, neboť není zejména známo, zda a v kolika dalších projektech byly zmanipulovány nabídky, ani kolik projektů mohlo být rozděleno mezi účastníky kartelové dohody bez toho, aby byly nutné kontakty mezi nimi" (bod 660 odůvodnění napadeného rozhodnutí). V témže bodě odůvodnění Komise dodává, že „vysoké společné podíly soutěžitelů na trhu jsou znakem pravděpodobných protisoutěžních účinků a [že] relativní stabilita těchto podílů na trhu během celé doby trvání protiprávních jednání tyto účinky potvrzuje".

41 V bodech 661 až 669 odůvodnění napadeného rozhodnutí se Komise dále vyjadřuje k argumentům předloženým žalobkyněmi v průběhu správního řízení, které směřují k prokázání omezeného dopadu protiprávních jednání na trh.

42 O velikosti relevantního zeměpisného trhu Komise v bodě 670 odůvodnění napadeného rozhodnutí tvrdí, že „kartelové dohody, které jsou předmětem [napadeného] rozhodnutí, se vztahovaly na celé území Belgie, Německa, Lucemburska nebo Nizozemska" a že „z judikatury jasně vyplývá, že vnitrostátní zeměpisný trh vztahující se na celý členský stát již sám o sobě představuje podstatnou část společného trhu".

43 Konečně v bodě 671 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvádí, že se „každý z adresátů rozhodnutí dopustil jednoho či několika velmi závažných protiprávních jednání v rozporu s článkem 81 ES […] [v]zhledem k povaze protiprávních jednání a skutečnosti, že každé z nich se vztahovalo na celé území členského státu (Belgie, Německo, Lucembursko nebo Nizozemsko)“. Dospívá k závěru, že „tyto faktory znamenají, že protiprávní jednání je třeba považovat za velmi závažná, i když jejich skutečný dopad nelze změřit“.

44 Žalobkyně zaprvé v případě protiprávní jednání v Německu tvrdí, že napadené rozhodnutí nezohledňuje vlastní zjištění Komise, podle kterých se kartelová dohoda v Německu netýkala všech projektů výtahů. Dotčený trh tak byl tvořen výlučně projekty výtahů v hodnotě nad milion eur, což je přibližně 20 až 30% celkového trhu, jak potvrdily společnosti Kone, Otis a ThyssenKrupp ve svých žádostech o ochranu před pokutami (body 281 a 664 odůvodnění napadeného rozhodnutí). V replice žalobkyně rovněž uvádí, že srovnání mezi obecnou výchozí částkou pokuty stanovenou za protiprávní jednání v Německu a částkami stanovenými za protiprávní jednání v Belgii a Nizozemsku, potvrzuje nepřiměřenost výchozí částky stanovené za protiprávní jednání v Německu, jelikož se kartelové dohody v Belgii a Nizozemsku na rozdíl od kartelové dohody v Německu týkaly celého trhu s výtahy.

45 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že žalobkyně nezpochybňují legalitu metody uvedené v bodě 1 A pokynů z roku 1998 týkající se stanovování obecné výchozí částky pokuty. Uvedená metoda přitom vychází z logiky paušalizace, podle níž se obecná výchozí částka pokuty, určená podle závažnosti protiprávního jednání, vypočte v závislosti na povaze protiprávního jednání, velikosti relevantního zeměpisného trhu, jakož i na skutečném dopadu protiprávního jednání na trh, pokud jej lze měřit (rozsudky Tribunálu ze dne 15. března 2006, BASF v. Komise, T-15/02, Sb. rozh. s. II-497, bod 134, a ze dne 6. května 2009, Wieland-Werke v. Komise, T-116/04, Sb. rozh. s. II-1087, bod 62).

46 Velikost dotčeného trhu navíc v zásadě není povinným prvkem, ale pouze jednou z více relevantních skutečností při posouzení závažnosti protiprávního jednání, a Komise ostatně podle judikatury není povinna provést vymezení dotčeného trhu nebo posouzení jeho velikosti, pokud má dotčené protiprávní jednání protisoutěžní cíl (viz v tomto smyslu rozsudek Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 32 výše, body 55 a 64 a rozsudek Tribunálu ze dne 30. září 2009, Hoechst v. Komise, T-161/05, Sb. rozh. s. II-3555, bod 109). Pro účely stanovení obecné výchozí částky pokuty tak Komise může, aniž je však k tomu byla povinna, přihlédnout k hodnotě trhu, který je předmětem protiprávního jednání (viz v tomto smyslu rozsudky BASF v. Komise, bod 45 výše, bod 134, a Wieland-Werke v. Komise, bod 45 výše, bod 63 a citovaná judikatura). Pokyny z roku 1998 totiž nestanoví, že se výše pokut stanoví v závislosti na celkovém obratu nebo obratu, který podniky dosáhly na dotčeném trhu. Nebrání však ani tomu, aby takové obraty byly zohledněny při stanovení výše pokuty, aby byly dodrženy obecné zásady unijního práva a vyžadují-li to okolnosti (rozsudek Tribunálu ze dne 9. července 2003, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise, T-224/00, Recueil, s. II-2597, bod 187).

47 Argumenty žalobkyň, podle kterých by obecná výchozí částka pokuty, stanovená za kartelovou dohodu v Německu, měla odrážet údajně omezenou velikost dotčeného trhu, se tedy zakládají na nesprávném předpokladu a musí být zamítnuty.

48 V projednávaném případě Komise při určení závažnosti protiprávního jednání zohlednila, jak bylo uvedeno v bodech 38 až 43 výše, povahu protiprávního jednání a zeměpisný rozsah dotčeného trhu.

49 V rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, z bodu 664 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém Komise dále odpovídá na tvrzení společností Kone a Otis ohledně údajného omezeného dopadu protiprávního jednání, vyplývá, že dohody v Německu neovlivnily pouze eskalátory a projekty výtahů s hodnotou nad milion eur, jelikož Komise

měla za to, že je pravděpodobné, že „činnosti kartelové dohody o projektech výtahů nad milion eur, které zahrnují výtahy s vysokou rychlostí a hodnotou, ovlivňovaly fungování zbývajícího trhu s výtahy“. V uvedeném bodě rozhodnutí Komise rovněž uvedla, že celková hodnota projektu měla větší význam než počet a druh výtahů, že bylo nemožné prokázat konkrétní účinky protiprávního jednání a že skutečnosti jasně prokázaly, že úmyslem účastníků nebylo vyloučit určité druhy výrobků, ale dohodnout se na projektech, kde mohla být hospodářská soutěž lehce odstraněna.

50 Je třeba rovněž připomenout, že v žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 týkající se Německa sama Kone zvláště prohlásila, že [*důvěrné*] [1] (viz rovněž bod 256 odůvodnění napadeného rozhodnutí), což spíše naznačuje, že cílem kartelové dohody bylo zmrazení tržních podílů na celém trhu s výtahy. Jak zdůrazňuje Komise, výslovná koluze na úrovni projektů nad milion eur by byla neslučitelná s agresivní hospodářskou soutěží o projekty s menší hodnotou. Jak dále vyplývá z bodu 241 odůvodnění napadeného rozhodnutí, který žalobkyně nezpochybnily, ThyssenKrupp rovněž prohlásila, že výjimečně byly zkoumány projekty menší velikosti. Z toho vyplývá, že musí být zamítnut argument žalobkyň, podle kterého bylo v případě výtahů kartelovou dohodou dotčeno přibližně jen 20 až 30% německého trhu.

51 Dále je ke kartelové dohodě v Německu třeba poznamenat, že ačkoliv se Komise nesnažila prokázat konkrétní účinky protiprávního jednání (bod 660 odůvodnění napadeného rozhodnutí), stanovila sníženou výchozí částku pokuty, aby ve prospěch dotyčných podniků zohlednila možnost, že kartelovými dohodami nebyl přímo dotčen celý trh s výtahy. Jak uvádí Komise v bodě 664 odůvodnění napadeného rozhodnutí,

1 – Skryté důvěrné údaje.

když odpovídá na argumenty určitých účastníků kartelové dohody, podle kterých se tyto dohody ohledně výtahů týkaly jen vysokorychlostních výtahů, při stanovení výchozí částky pokuty skutečně zohlednila „skutečnost, že se činnosti kartelové dohody případně netýkaly přímo celého trhu s výtahy“. Zdá se totiž, že výchozí částka pokuty za kartelovou dohodu v Německu byla stanovena na nižší úrovni, když byla vyjádřena v procentech celkové velikosti trhu, než částky použité na další kartelové dohody, kterých se napadené rozhodnutí týkalo (viz bod 55 níže).

52 Navíc i za předpokladu, že by v případě výtahů ovlivňovala kartelová dohoda v Německu pouze projekty výtahů v částce nad milion eur, což žalobkyně neprokázaly a je to navíc popřeno některými prohlášeními společnosti ThyssenKrupp (viz bod 50 výše), zůstala by výchozí částka pokuty odůvodněná i ve srovnání s částkami stanovenými pro další kartelové dohody. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že zeměpisný trh dotčený kartelovou dohodou v Německu byl výrazně větší než zeměpisné trhy dotčené dalšími kartelovými dohodami.

53 Mimoto je třeba zdůraznit, že relativně malá velikost dotčeného výrobkového trhu má i za předpokladu, že by byla prokázána, pouze malý význam vzhledem ke všem ostatním skutečnostem prokazujícím závažnost protiprávního jednání, uvedeným v bodech 657 až 671 odůvodnění napadeného rozhodnutí a v bodech 38 až 43 výše (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 27. září 2006, Roquette Frères v. Komise, T-322/01, Sb. rozh. s. II-3137, bod 151).

54 Konečně i za předpokladu, že by Komise při konstatování několika velmi závažných protiprávních jednání v jediném rozhodnutí musela zachovat proporcionalitu mezi obecnými výchozími částkami pokut a velikostmi různých dotčených trhů, nic v projednávaném případě neukazuje na to, že obecná výchozí částka pokuty stanovená za kartelovou dohodu v Německu je nepřiměřená vzhledem k obecným výchozím částkám stanoveným za kartelové dohody v Belgii a Nizozemsku.

55 Přezkum relevantních údajů totiž ukazuje, že Komise při zohlednění velikosti dotčených trhů stanovila výchozí částky pokut za protiprávní jednání v dotyčných členských státech rozumným a soudržným způsobem, aniž však použila přesný matematický vzorec, k čemuž v žádném případě nebyla povinna (viz body 45 až 47 výše). U nejvýznamnějšího trhu – v Německu – který představuje 576 milionů eur, byla obecná výchozí částka stanovena na 70 milionů eur. Pro následující dva trhy co do významu, trhy Nizozemska a Belgie, které představují 363 milionů eur a 254 milionů eur, byla obecná výchozí částka stanovena na 55 milionů eur a na 40 milionů eur.

56 Za těchto podmínek a s ohledem na logiku paušalizace, na níž stojí metoda uvedená v bodě 1 A pokynů z roku 1998, která Komisi nezavazuje, aby při stanovení obecné výchozí částky pokuty zohlednila velikost dotčeného trhu, a tím spíše aby tuto částku stanovila na základě pevného procentního podílu souhrnného obratu na trhu (viz v tomto smyslu rozsudek BASF v. Komise, bod 45 výše, bod 134), nemůže být obecná výchozí částka stanovená za protiprávní jednání v Německu považována za nepřiměřenou vzhledem k výchozím částkám stanoveným za protiprávní jednání v Belgii a Nizozemsku.

57 Zadruhé, k závažnosti protiprávního jednání v Nizozemsku Kone připomíná, že při hodnocení závažnosti protiprávního jednání musí Komise vzít v úvahu jeho povahu, skutečný dopad na trh, pokud jej lze měřit, a velikost dotyčného zeměpisného trhu.

58 Žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně dospěla k závěru, že protiprávní jednání v Nizozemsku mělo stejnou povahu jako protiprávní jednání spáchaná v Belgii, Německu a Lucembursku, což představuje zjevně nesprávné posouzení a porušení zásady rovného zacházení. V tomto ohledu uvádí zaprvé, že v těchto členských státech byly dohody obecně přijímány na nejvyšší úrovni řízení. Zadruhé, rozdělení projektů spočívalo na předběžně dohodnutém rozdělení trhu mezi účastníky a jeho cílem bylo zmrazit tyto tržní podíly. Zatřetí byly vedeny seznamy projektů. Navíc účastníci

přijali extrémní opatření, aby své protiprávní jednání zatajili. Začtvrté se protiprávní jednání týkala v Belgii a Lucembursku všech projektů nebo smluv a v Německu všech projektů v hodnotě vyšší než určitá částka. Zapáté, v Belgii existoval mechanismus vyrovnávání pro odvětví „služby". Všechny tyto okolnosti chyběly v případě protiprávního jednání v Nizozemsku.

59 Je třeba konstatovat, že tyto okolnosti, i kdyby se prokázaly, nemohou zpochybnit posouzení Komise týkající se povahy protiprávního jednání zjištěného v Nizozemsku, uvedené v bodě 658 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Protiprávní jednání spáchané v Nizozemsku, stejně jako protiprávní jednání spáchaná v Belgii, Německu a Lucembursku, sestávala hlavně z tajné koluze mezi soutěžiteli s cílem rozdělení trhů nebo zmrazení tržních podílů rozdělením projektů prodeje a instalace nových výtahů nebo eskalátorů a s cílem nekonkurovat si v údržbě a modernizaci výtahů a eskalátorů (s výjimkou Německa, kde údržba a modernizace mezi účastníky kartelové dohody nebyla diskutována). Taková horizontální omezení patří ze své povahy mezi nejzávažnější porušení článku 81 ES (bod 658 odůvodnění napadeného rozhodnutí), což výslovně vyplývá z bodu 1 A pokynů z roku 1998, které tento typ protiprávního jednání kvalifikují jako „velmi závažný".

60 Podle žalobkyň měla protiprávní jednání v Nizozemsku dále méně významný dopad na trh než kartelové dohody v Belgii, Německu a Lucembursku. V rozporu s tvrzením Komise lze obecně změřit dopad na trh tím, že se srovnají hodnoty dotyčných projektů s celkovou hodnotou trhu. Dále se společnosti Otis, ThyssenKrupp a Kone všechny domnívají, že protiprávním jednáním mohlo být dotčeno méně něž 10% trhu. Podpůrně Kone tvrdí, že s ohledem na důkazy a povahu protiprávního jednání a jeho dopad měla Komise kvalifikovat protiprávní jednání v Nizozemsku jako „závažné",

a nikoliv jako „velmi závažné“, a v důsledku toho měla snížit základní částku pokuty za protiprávní jednání Nizozemsku.

61 V souladu s bodem 1 A prvním pododstavcem pokynů z roku 1998 je Komise povinna provést v rámci posouzení závažnosti protiprávního jednání přezkum skutečného dopadu na trh jen tehdy, pokud je zjevné, že tento dopad lze měřit (viz rozsudek Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 32 výše, bod 74, a citovaná judikatura; rozsudky Tribunálu Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise, bod 46 výše, bod 143, a ze dne 5. dubna 2006, Degussa v. Komise, T-279/02, Sb. rozh. s. II-897, bod 216).

62 Podle ustálené judikatury má Komise při posuzování konkrétního dopadu protiprávního jednání na trh vycházet z hospodářské soutěže, která by normálně existovala, kdyby k protiprávnímu jednání nedošlo (viz rozsudek Carbone-Lorraine v. Komise, bod 34 výše, bod 83 a citovaná judikatura).

63 V projednávaném případě Komise v bodě 660 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že „se nesnažila prokázat přesné účinky protiprávního jednání, neboť [nebylo] možné s dostatečnou přesností určit použitelné soutěžní parametry (cena, obchodní podmínky, kvalita, inovace a jiné) při neexistenci protiprávních jednání“. I když se Komise v bodě 660 odůvodnění napadeného rozhodnutí domnívá, že je zjevné, že kartelové dohody měly skutečný dopad, jelikož byly provedeny, a i když Komise zamítla v bodech 661 až 669 argumenty dotčených podniků směřující k prokázání omezených účinků kartelových dohod, je třeba konstatovat, že v napadeném rozhodnutí nebyl při posouzení závažnosti protiprávních jednání zohledněn jejich případný dopad na trh.

64 Komise tak svůj závěr v bodě 671 odůvodnění napadeného rozhodnutí v případě posouzení závažnosti protiprávních jednání opírá pouze o zohlednění povahy uvedených protiprávních jednání a jejich zeměpisného rozsahu. Komise totiž v uvedeném bodě odůvodnění dospívá k závěru, že „[v]zhledem k povaze protiprávních jednání

a skutečnosti, že každé z nich se vztahovalo na celé území členského státu (Belgie, Německo, Lucembursko nebo Nizozemsko) […], [je třeba se domnívat, že] každý z adresátů rozhodnutí se dopustil jednoho či několika velmi závažných protiprávních jednání v rozporu s článkem 81 ES“.

65 K argumentu, podle kterého bylo možné změřit obecně dopad na trh tím, že se srovnají hodnoty dotyčných projektů s celkovou hodnotou trhu, je třeba konstatovat, že žalobkyně neupřesňují způsob, kterým by měl být dopad na trh vypočten. V tomto ohledu žalobkyně ve své replice odkazují na vysvětlení společnosti Kone uvedené v odpovědi na oznámení námitek. Aniž je nutné vyjádřit se k přípustnosti takové argumentace, která je obsažena v příloze žaloby, je třeba uvést, že žalobkyně se omezují na uplatnění omezeného dopadu kartelové dohody na trh v Nizozemsku a odkazují za tímto účelem v zásadě na vyjádření dotyčných podniků, podle kterých bylo předmětem kartelové dohody omezené množství projektů. Jak uvádí Komise, takové vyjádření neznamená, že dopad protiprávního jednání byl změřitelný, jelikož nebyl znám rozsah kartelové dohody. Komise například v bodě 384 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že žalobkyně nezpochybnily, že „nebylo třeba rozdělit všechny projekty v Nizozemsku, protože dotyčné podniky musely diskutovat jen projekty, které nebyly přidělovány automaticky jednomu z nich z důvodu zavedeného vztahu se stávajícím zákazníkem“. Argumenty žalobkyň dále nemohou zpochybnit závěr Komise uvedený v bodě 660 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterého bylo nemožné s dostatečnou jistotou určit soutěžní parametry (cena, obchodní podmínky, kvalita, inovace a jiné) použitelné při neexistenci protiprávních jednání (viz body 62 a 63 výše).

66 V každém případě je třeba konstatovat, že argumenty žalobkyň nezpochybňují kvalifikaci protiprávního jednání v Nizozemsku jako „velmi závažného“.

67 Je tak třeba uvést, že protiprávní jednání zjištěná v napadeném rozhodnutí patří již ze své podstaty mezi nejzávažnější porušení článku 81 ES, jelikož jejich předmětem byla „tajná koluze mezi soutěžiteli s cílem rozdělení trhů nebo zmrazení tržních podílů rozdělením projektů prodeje a instalace nových výtahů nebo eskalátorů a s cílem nekonkurovat si, pokud jde o údržbu a modernizaci výtahů a eskalátorů (s výjimkou Německa, kde údržba a modernizace nebyla mezi účastníky kartelové dohody diskutována)“ (bod 658 odůvodnění napadeného rozhodnutí). V tomto ohledu pokyny z roku 1998 uvádí, že „velmi závažná“ protiprávní jednání spočívají především v horizontálních omezeních, jako jsou cenové kartely a kvóty podílů na trhu nebo jiné praktiky, které ohrožují řádné fungování jednotného trhu. Tato protiprávní jednání jsou rovněž uvedena mezi příklady kartelových dohod, které jsou v čl. 81 odst. 1 písm. c) ES výslovně prohlášeny za neslučitelné se společným trhem. Kromě toho, že tyto kartelové dohody vážně narušují hospodářskou soutěž tím, že zavazují strany dodržovat oddělené trhy často vymezené státními hranicemi, vedou k izolaci těchto trhů v rozporu s hlavním cílem Smlouvy o ES, kterým je integrace trhu Společenství. Protiprávní jednání tohoto typu, zejména u horizontálních kartelových dohod, jsou tak judikaturou kvalifikována jako „zvlášť závažná“ nebo „zjevná protiprávní jednání“ (rozsudky Tribunálu ze dne 6. dubna 1995, Tréfilunion v. Komise, T-148/89, Recueil, s. II-1063, bod 109; ze dne 15. září 1998, European Night Services a další v. Komise, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Recueil, s. II-3141, bod 136, a ze dne 18. července 2005, Scandinavian Airlines System v. Komise, T-241/01, Sb. rozh. s. II-2917, bod 85).

68 Dále z ustálené judikatury vyplývá, že účinek jednání narušujícího hospodářskou soutěž není určujícím kritériem při posouzení závažnosti protiprávního jednání. Okolnosti týkající se úmyslu mohou být důležitější než ty, které se týkají účinků jednání, zejména jedná-li se o protiprávní jednání, které je skutečně závažné, jako je rozdělování trhů (rozsudky Soudního dvora ze dne 2. října 2003, Thyssen Stahl v. Komise, C-194/99 P, Recueil, s. I-10821, bod 118, a Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 32 výše, bod 96; rozsudky Tribunálu ze dne 13. prosince 2001, Krupp Thyssen Stainless

a Acciai speciali Terni v. Komise, T-45/98 a T-47/98, Recueil, s. II-3757, bod 199, a Degussa v. Komise, bod 61 výše, bod 251).

69 Povaha protiprávního jednání tak hraje prvořadou roli zejména pro charakterizování „velmi závažných" protiprávních jednání. Z popisu velmi závažných protiprávních jednání v pokynech z roku 1998 vyplývá, že dohody nebo jednání ve vzájemné shodě, jejichž cílem je zejména – tak jako v projednávané věci – rozdělení trhů, mohou být již na základě své vlastní povahy kvalifikovány jako „velmi závažné", aniž je nezbytné, aby se taková jednání vyznačovala zvláštním dopadem nebo zeměpisným rozsahem (viz v tomto smyslu rozsudek Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 32 výše, bod 75 a ze dne 24. září 2009, Erste Bank der österreichischen Sparkassen v. Komise, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P a C-137/07 P, Sb. rozh. s. I-8681, bod 103). Tento závěr potvrzuje i skutečnost, že zatímco v popisu závažných protiprávních jednání se výslovně hovoří o dopadu na trh a o účincích v rozsáhlých oblastech společného trhu, v popisu velmi závažných protiprávních jednání naopak není zmínka o žádném požadavku ohledně skutečného dopadu na trh či vzniku účinků v určité zeměpisné oblasti (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 8. října 2008, Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik v. Komise, T-69/04, Sb. rozh. s. II-2567, bod 171 a citovaná judikatura).

70 Komise tedy měla právem za to, že protiprávní jednání v Nizozemsku bylo s ohledem na jeho cíl ze své povahy velmi závažné.

71 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy musí být tento žalobní důvod zamítnut.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení oznámení o spolupráci z roku 2002 a porušení zásad legitimního očekávání, rovného zacházení a práva na obhajobu

72 Žalobkyně připomínají, že podaly žádosti o přiznání ochrany před pokutami nebo o přiznání snížení výše pokut na základě oznámení o spolupráci z roku 2002. Komise však porušila ustanovení tohoto oznámení při posouzení kvality a užitečnosti jejich spolupráce. Podle žalobkyň Komise rovněž nedodržela jejich legitimní očekávání a právo na obhajobu. Žalobkyně konečně tvrdí, že Komise porušila zásadu rovného zacházení při posouzení snížení pokuty použitelného na základě uvedeného oznámení.

K oznámení o spolupráci z roku 2002

73 Je třeba uvést, že v oznámení o spolupráci z roku 2002 Komise definovala podmínky, za kterých mohou být podniky, které s ní za účelem prokázání kartelové dohody spolupracují, od pokuty osvobozeny nebo zvýhodněny snížením výše pokuty, kterou by jinak musely uhradit.

74 Oznámení o spolupráci z roku 2002 především v hlavě A ve svém bodě 8 stanoví:

„Komise poskytne podniku ochranu před jakoukoli pokutou, které by byl jinak vystaven, jestliže:

a) podnik je první, kdo předložil důkaz, který podle názoru Komise může Komisi umožnit, aby přijala rozhodnutí o provedení šetření ve smyslu čl. 14 odst. 3 nařízení č. 17 v souvislosti s údajným kartelem ovlivňujícím Společenství; nebo

b) podnik je první, kdo předloží důkaz, který podle názoru Komise může Komisi umožnit, aby zjistila protiprávní jednání podle článku 81 [ES] v souvislosti s údajným kartelem ovlivňujícím Společenství“.

75 Dále oznámení o spolupráci z roku 2002 v hlavě B ve svém bodě 20 stanoví, že „[p]odniky, které nesplňují podmínky [pro osvobození od pokuty] oddílu A, mohou mít nárok na snížení jakékoli pokuty, kterou by jinak bylo možné udělit“ a ve svém bodě 21, že „[p]ro získání nároku musí podnik poskytnout Komisi důkaz o předpokládaném protiprávním jednání, který představuje významnou přidanou hodnotu k důkazům, které Komise již vlastní, a musí ukončit svou účast v předpokládaném protiprávním jednání nejpozději v době předložení důkazů“.

76 K pojmu přidaná hodnota je v bodě 22 oznámení o spolupráci z roku 2002 vysvětleno:

„Pojem ‚přidané hodnoty‘ se vztahuje na rozsah, v němž poskytnutý důkaz posiluje svou povahou a/nebo obsaženými podrobnostmi schopnost Komise dokázat dotyčné

skutečnosti. Při tomto vyhodnocování Komise obvykle přikládá větší hodnotu písemným důkazům, které pocházejí z doby, k níž se vztahují, než později vypracovaným důkazům. Podobně se má obecně za to, že důkazy, které mají přímý vztah k dotyčným otázkám, mají větší hodnotu než důkazy, které s nimi souvisejí pouze nepřímo“.

77 Bod 23 písm. b) první pododstavec oznámení o spolupráci z roku 2002 stanoví, pokud jde o snížení pokuty, zařazení do třech kategorií:

„– [p]ro první podnik, který splnil požadavky bodu 21: snížení o 30 – 50%,

– [p]ro druhý podnik, který splnil požadavky bodu 21: snížení o 20 – 30%,

– [p]ro další podniky, které splnily požadavky bodu 21: snížení do 20%“.

78 Oznámení o spolupráci z roku 2002 stanoví v bodě 23 písm. b) druhém pododstavci:

„Při určování úrovně snížení v každém z těchto pásem Komise přihlédne k době, kdy byly předloženy důkazy splňující požadavky bodu 21, a k míře, v jaké tyto důkazy představovaly přidanou hodnotu. Může také vzít v úvahu rozsah a stálost jakékoli spolupráce, kterou podnik poskytl poté, co předložil důkazy“.

79 Nakonec, bod 23 písm. b) poslední pododstavec oznámení o spolupráci z roku 2002 stanoví:

„[P]okud podnik kromě toho poskytne důkazy, které se vztahují ke skutečnostem, které předtím nebyly Komisi známy a mají přímý dopad na závažnost nebo trvání předpokládaného kartelu, Komise je nevezme v úvahu při stanovení pokuty pro podnik, který tyto důkazy předložil".

K prostoru pro uvážení Komise a přezkumu unijního soudu

80 Je třeba připomenout, že čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, který tvoří právní základ pro ukládání pokut v případě porušení unijních pravidel hospodářské soutěže, poskytuje Komisi prostor pro uvážení při stanovení pokut (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 21. října 1997, Deutsche Bahn v. Komise, T-229/94, Recueil, s. II-1689, bod 127), který je především nástrojem její obecné politiky v oblasti hospodářské soutěže (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. června 1983, Musique Diffusion française a další v. Komise, 100/80 až 103/80, Recueil, s. 1825, body 105 a 109). Komise v této souvislosti pro účely zajištění transparentnosti a objektivity svých rozhodnutí o pokutách přijala a zveřejnila oznámení o spolupráci z roku 2002. Pokyny představují nástroj, který je při dodržování právních norem vyšší síly určený k upřesnění kritérií, jež Komise hodlá používat v rámci výkonu své posuzovací pravomoci. Z toho vyplývá, že tím sama omezila tuto pravomoc (viz obdobně rozsudek Tribunálu ze dne 30. dubna 1998, Vlaams Gewest v. Komise, T-214/95, Recueil, s. II-717, bod 89) v rozsahu, v němž Komisi přísluší dodržovat orientační pravidla, jež si sama stanovila (viz obdobně rozsudek Tribunálu ze dne 12. prosince 1996, AIUFFASS a AKT v. Komise, T-380/94, Recueil, s. II-2169, bod 57).

81 Omezení prostoru pro uvážení Komise vyplývající z přijetí oznámení o spolupráci z roku 2002 však není neslučitelné se zachováním podstatného prostoru pro uvážení pro Komisi (viz obdobně rozsudek Tribunálu ze dne 14. prosince 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise, T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Sb. rozh. s. II-5169, bod 224).

82 Oznámení o spolupráci z roku 2002 totiž obsahuje různé flexibilní prvky, které Komisi umožňují vykonávat její diskreční pravomoc v souladu s ustanoveními článku 23 nařízení č. 1/2003, tak jak byla vyložena Soudním dvorem (viz obdobně rozsudek Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise, bod 81 výše, bod 224).

83 Je tedy třeba uvést, že Komise má široký prostor pro uvážení, má-li posoudit, zda důkazy poskytnuté podnikem, který hodlá využít oznámení o spolupráci z roku 2002, představují významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 uvedeného oznámení (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 10. května 2007, SGL Carbon v. Komise, Sb. rozh. s. I-3921, bod 88, a rozsudek Tribunálu ze dne 18. června 2008, Hoechst v. Komise, T-410/03, Sb. rozh. s. II-881, bod 555). K bodu 8 písm. a) a b) uvedeného oznámení je třeba konstatovat, že tento podstatný prostor pro uvážení vyplývá ze samotného znění tohoto ustanovení, které odkazuje výslovně na předložení důkazů, které „podle názoru Komise" mohou Komisi umožnit, aby přijala rozhodnutí o provedení šetření, nebo jí mohou umožnit, aby zjistila protiprávní jednání. Posouzení kvality a užitečnosti spolupráce poskytnuté podnikem totiž zahrnuje komplexní posouzení skutečností (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek SGL Carbon v. Komise, bod 81, a rozsudek Carbone Lorraine v. Komise, bod 34 výše, bod 271).

84 Stejně tak Komise poté, co konstatuje, že důkazy představují významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 oznámení o spolupráci z roku 2002, disponuje prostorem

pro uvážení, má-li stanovit přesnou výši snížení výše pokuty pro dotčený podnik. Bod 23 písm. b) první pododstavec tohoto oznámení totiž stanoví rozpětí pro snížení výše pokuty pro jednotlivé kategorie dotčených podniků, zatímco druhý pododstavec tohoto bodu stanoví kritéria, která je Komise povinna zohlednit za účelem vymezení snížení v rámci těchto rozpětí.

85 S ohledem na prostor pro uvážení, kterým Komise disponuje při posouzení spolupráce podniku na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, může Tribunál postihnout pouze zjevné překročení tohoto prostoru (viz v tomto smyslu rozsudek SGL Carbon v. Komise, bod 83 výše, body 81, 88 a 89 a rozsudek ze dne 18. června 2008, Hoechst v. Komise, bod 83 výše, bod 555).

Ke spolupráci společnosti Kone za účelem prokázání protiprávního jednání v Německu

86 Kone, první podnik, který předložil žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 ohledně kartelové dohody v Německu (bod 105 odůvodnění napadeného rozhodnutí) dne 12. února 2004, neměla prospěch z osvobození od pokut na základě bodu 8 tohoto oznámení (bod 790 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

87 Komise měla v bodech 783 až 786 odůvodnění napadeného rozhodnutí za to, že bod 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 nebyl použitelný, jelikož informace poskytnuté třetím informátorem jí umožnily provést šetření v Německu již dne 28. ledna 2004.

88 Použití bodu 8 písm. b) uvedeného oznámení bylo rovněž vyloučeno z následujících důvodů, uvedených v bodech 787 až 789 odůvodnění napadeného rozhodnutí :

„787 Komise poskytne ochranu před pokutami na základě b[odu] 8 [písm.] b oznámení o spolupráci [z roku 2002], pokud je podnik prvním, kdo předloží důkaz, který podle názoru Komise může Komisi umožnit, aby zjistila porušení článku 81 [ES] v souvislosti s údajnou kartelovou dohodou, což znamená, že Komise předtím nedisponuje dostatečnými důkazy ke zjištění porušení článku 81 [ES] a žádný podnik neměl prospěch z podmínečné ochrany před pokutami na základě b[odu] 8 [písm.] a).

788 Vyjádření společnosti Kone v rámci její žádosti [na základě oznámení o spolupráci z roku 2002] jsou nejednoznačná a nejsou podpořená žádným jiným důkazem než jejími vlastními písemnými vyjádřeními sepsanými z paměti. Uznává, že [*důvěrné*]. V projednávaném případě Komise již měla informace o předpokládaném protiprávním jednání z jiných zdrojů, jako jsou vyjádření třetích osob a šetření. Tyto informace určily hlavní směr správního řízení zahájeného v dané věci z iniciativy Komise. Za těchto okolností by tedy podnik, který si přál dosáhnout osvobození od pokuty na základě b[odu] 8 [písm.] b) oznámení o spolupráci [z roku 2002], musel poskytnout Komisi informace, které by jí umožnily značně zkrátit její šetření.

789 Vyjádření společnosti Kone týkající se Německa obsahují méně přesné popisy činností kartelové dohody než její vyjádření týkající se Belgie a Lucemburska a nejsou podpořeny listinnými důkazy v neprospěch (kromě jejích vlastních prohlášení). V důsledku toho nemůže Kone tvrdit, že její vyjádření týkající se na jedné straně Belgie a Lucemburska a na druhé straně Německa mají ‚stejnou kvalitu'."

89 Kone však měla prospěch z 50% snížení její pokuty na základě bodu 23 písm. b) prvního pododstavce první odrážky oznámení o spolupráci z roku 2002 za její spolupráci týkající se kartelové dohody v Německu (bod 793 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

90 Žalobkyně zaprvé tvrdí, že Kone splnila podmínky k získání ochrany na základě bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002, pokud jde o protiprávní jednání v Německu, jelikož se Komise v napadeném rozhodnutí opřela o vyjádření Kone ze dne 12. a 18. února 2004, aby prokázala všechny skutečnosti tvořící tohoto protiprávní jednání. Trvají na skutečnosti, že v okamžiku, kdy Kone podala svou žádost na základě tohoto oznámení, Komise dosud nedisponovala dostatečnými důkazy k prokázání protiprávního jednání v Německu a že Kone byla prvním podnikem, který poskytl informace o tomto protiprávním jednání.

91 Je třeba připomenout, že jednou z podmínek k získání ochrany na základě bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002 je, že podnik je první, kdo předloží důkaz, který podle názoru Komise může Komisi umožnit, aby zjistila protiprávní jednání podle článku 81 [ES] v souvislosti s údajnou kartelovou dohodou ovlivňující Společenství.

92 Je třeba uvést, že v okamžiku, kdy Kone dne 12. února 2004 podala svou žádost týkající se Německa, Komise již existenci kartelové dohody v Německu v odvětví výtahů a eskalátorů předpokládala na základě informací, kterými v této době disponovala. Komise totiž v důsledku informací, které jí sdělil třetí informátor, již provedla dne 28. ledna 2004 šetření v prostorách ThyssenKrupp a některých jejích dceřiných společností v Německu (bod 104 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

93 Je sice nesporné, že Komise v okamžiku, kdy Kone podala žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, dosud nedisponovala dostatečnými důkazy ke zjištění protiprávního jednání v Německu a že Kone byla prvním podnikem, který podal takovou žádost co se týče uvedeného protiprávního jednání (bod 105 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

94 V rozporu s tvrzením žalobkyň však tyto okolnosti jako takové nestačí k tomu, aby bylo možné si nárokovat osvobození od pokut na základě bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002. Kvalita spolupráce podniku jako je Kone totiž určuje, zda může mít prospěch z osvobození od pokut na základě tohoto ustanovení. Nestačí totiž, že Kone předložila informace a skutečnosti umožňující účinné stíhání protiprávního jednání. I když sice není nezbytné, aby poskytnuté důkazy byly dostatečné k prokázání celého protiprávního jednání nebo jeho každého sebemenšího detailu, musí být nicméně dostatečné co do své povahy, přesnosti a důkazní síly k tomu, aby Komisi umožnily konstatovat porušení článku 81 ES.

95 S ohledem na prostor pro uvážení, kterým Komise disponuje při posouzení spolupráce podniku na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, musí být v projednávaném případě přezkoumáno, zda Komise zjevně překročila tento prostor pro uvážení, když měla za to, že jí důkazy předložené Kone neumožnily konstatovat porušení článku 81 ES v souvislosti s kartelovou dohodou v Německu (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 18. června 2008, Hoechst v. Komise, bod 83 výše, bod 555).

96 Zaprvé je třeba připomenout, že důkazy předložené společností Kone v rámci její žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 ohledně Německa jsou obsažené v jejím vyjádření ze dne 12. února 2004 a doplněné a opravené vyjádřeními ze dne 18. února 2004. K vyjádření ze dne 12. února 2004 jsou připojena dvě prohlášení

vedoucích pracovníků Kone, jedno obsahující popis kartelové dohody v Německu na trhu výtahů [*důvěrné*] a druhé obsahující popis kartelové dohody v Německu na trhu s eskalátory [*důvěrné*].

97 Vyjádření Kone ze dne 12. a 18. února 2004 obsahují v příloze několik listinných důkazů. Kromě dokumentů vypracovaných pracovníky Kone pro účely žádosti na základě téhož oznámení z paměti vedoucími, které uvádí data a místa určitých schůzek, k nimž došlo v rámci kartelové dohody [*důvěrné*] a projekty, které na nich byly diskutovány [*důvěrné*], Kone k vyjádření ze dne 12. února 2004 připojila fax společnosti Schindler [*důvěrné*] a nedatovaný seznam projektů [*důvěrné*]. K vyjádřením ze dne 18. února 2004 byly dále připojeny faktury z hotelu [*důvěrné*].

98 Zadruhé, je v případě hodnoty poskytnutých důkazů k vyjádření ze dne 12. února 2004 třeba konstatovat, že prohlášení Kone byla vyhotovena z paměti jejími vedoucími pracovníky. Nemůže být tedy vyloučeno, že obsahují nepřesnosti. Sama Kone navíc ve vyjádřeních ze dne 18. února 2004 uvedla, že přesnost některých z těchto vyjádření nemůže být plně zaručena.

99 V každém případě nemohou jednostranná prohlášení podniku stačit k prokázání protiprávního jednání, pokud nejsou podpořena přesnými a shodujícími se listinnými důkazy. Je totiž nezbytné, aby Komise za účelem odůvodnění pevného přesvědčení, že došlo k protiprávnímu jednání, ve svém rozhodnutí uvedla přesné a shodující se důkazy (rozsudky Soudního dvora ze dne 28. března 1984, Compagnie royale asturienne des mines a Rheinzink v. Komise, 29/83 a 30/83, Recueil, s. 1679, bod 20; rozsudky Tribunálu ze dne 12. září 2007, Coats Holdings a Coats v. Komise, T-36/05, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 71, a ze dne 9. července 2009, Peugeot a Peugeot Nederland v. Komise, T-450/05, Sb. rozh. s. II-2533, bod 75).

100 K důkazům připojeným k vyjádřením ze dne 12. a 18 února 2004 je třeba konstatovat, že jejich důkazní hodnota je omezená v rozsahu, v němž byly vypracovány společností Kone pro účely žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 a nepochází z doby spáchání protiprávního jednání [*důvěrné*], nebo jako takové neumožňují Komisi konstatovat porušení článku 81 ES [*důvěrné*]. Seznamy projektů, které byly připojeny k vyjádřením ze dne 12. února 2004 [*důvěrné*] a navíc nejsou datovány, jsou při neexistenci vysvětlení poskytnutých Kone v jejích vyjádřeních zbaveny jakékoliv vlastní hodnoty při prokazování kartelové dohody v Německu, jelikož neobsahují žádný nepřímý důkaz protiprávního rozdělení uvedených projektů mezi konkurenty. Totéž platí pro hotelové faktury připojené k vyjádřením ze dne 18. února 2004 [*důvěrné*], které potvrzují pouze přítomnost vedoucích pracovníků Kone v hotelu v určitém momentu a rezervaci zasedací místnosti, aniž však obsahují nepřímé důkazy protisoutěžního jednání v odvětví výtahů a eskalátorů.

101 Jediný důkaz připojený k vyjádřením Kone, který obsahuje nepřímý důkaz protisoutěžního jednání, je fax společnosti Schindler [*důvěrné*]. Ovšem i když Komise na tento fax odkázala v bodě 283 oznámení námitek, je nesporné, že Schindler již v této době nebyla účastníkem kartelové dohody v Německu (viz čl. 1 bod 2 napadeného rozhodnutí), takže hodnota tohoto důkazu při prokázání protiprávního jednání v Německu je minimální.

102 Z výše uvedené analýzy vyplývá, že jednostranná vyjádření společnosti Kone obsažená ve vyjádřeních ze dne 12. a 18. února 2004 nebyla podpořena přesnými a shodujícími se listinnými důkazy.

103 Za těchto podmínek i za předpokladu, že by vyjádření společnosti Kone v rozporu s tvrzením Komise v bodě 788 odůvodnění napadeného rozhodnutí, nebyla nejednoznačná a byla by podpořena důkazy, Komise rozhodla, že tato vyjádření nepostačují

ke konstatování porušení článku 81 ES v Německu, aniž zjevně překročila svůj prostor pro uvážení. Komise tedy společnosti Kone právem odepřela osvobození od pokut na základě bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002.

104 Tento závěr nelze vyvrátit ani tím, že napadené rozhodnutí obsahuje řadu odkazů na vyjádření společnosti Kone, ani tím, že informace poskytnuté dalšími účastníky nebo získané při šetřeních v březnu 2004, rovněž citované v uvedeném rozhodnutí, potvrzují obsah dříve poskytnutých vyjádření společnosti Kone.

105 Odkazy na vyjádření společnosti Kone uvedené v napadeném rozhodnutí totiž neznamenají, že měly povahu, přesnost a důkazní hodnotu, která stačila k tomu, aby Komisi umožnila konstatovat protiprávní jednání v Německu. Odkaz v bodech 209 až 288 napadeného rozhodnutí na další „potvrzující" důkazy, rovněž neznamená, že takovou povahu, přesnost a důkazní hodnotu měla vyjádření společnosti Kone ze dne 12. a 18. února 2004. Naopak, Komise musela v napadeném rozhodnutí citovat další důkazy, jelikož se za účelem konstatování uvedeného protiprávního jednání nemohla opřít pouze o jednostranná prohlášení společnosti Kone, která nebyla podpořena přesnými a shodujícími se listinnými důkazy (viz bod 99 výše).

106 Žalobkyně rovněž uvádí, že důkazy poskytnuté společností Kone ohledně kartelové dohody v Německu měly stejnou hodnotu, jako informace, díky kterým byla Kone osvobozena na základě bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002 od pokuty za protiprávní jednání v Belgii a Lucembursku.

107 Aniž je bylo třeba vyjadřovat se k přípustnosti argumentace žalobkyň, která v zásadě odkazuje na dokumenty přiložené k žalobě, je třeba konstatovat, jak bylo uvedeno v bodě 103 výše, že Komise společnosti Kone právem odepřela osvobození od pokuty na základě bodu 8 písm. b) sdělení o spolupráci z roku 2002. Žalobkyně dále neprokazují, že Komise zjevně překročila svůj prostor pro uvážení tím, že poskytla Kone osvobození, pokud jde o Belgii a Lucembursko, ale nikoliv pokud jde o Německo.

108 Porovnání žádostí společnosti Kone týkajících se zaprvé Belgie a Lucemburska a zadruhé Německa totiž ukazuje, že povaha a přesnost poskytnutých informací se lišila. Zaprvé měly žádosti společnosti Kone na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 pro Belgii a Lucembursko podrobnější obsah než žádost pro Německo, pokud jde o informace o schůzkách, které se konaly v rámci kartelové dohody (jména účastníků, data, hodiny, předmět, jednací pořádek). Zadruhé Kone podpořila svá prohlášení o kartelových dohodách v Belgii a Lucembursku přesnými a shodujícími se listinnými důkazy. Tak pro Belgii a Lucembursko poskytla Kone úplné a podrobné seznamy projektů distribuované mezi účastníky kartelové dohody, které pokrývají celou dobu trvání protiprávního jednání v těchto zemích, jakož i dokumenty z doby spáchání protiprávního jednání, představující důkazy koluzního jednání.

109 Z výše uvedeného vyplývá, že všechny výtky žalobkyň týkající se odmítnutí Komise poskytnout Kone osvobození od pokut na základě bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002 musí být zamítnuty.

110 Zadruhé se žalobkyně domnívají, že Kone v každém případě poskytla důkazy, které Komisi umožnily přijmout rozhodnutí o provedení šetření, a měly by tedy mít prospěch z osvobození od pokut na základě 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.

111 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s bodem 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 poskytne Komise osvobození od pokut podniku, který je první, kdo předložil důkaz, který podle jejího názoru může Komisi umožnit, aby přijala rozhodnutí o provedení šetření v souvislosti s údajnou kartelovou dohodou ovlivňující Společenství. Jak uvádí Komise a jak vyplývá z bodu 6 tohoto oznámení, předmětem tohoto ustanovení je ulehčit odhalování protiprávních jednání, o kterých Komise neví a které by bez důkazů poskytnutých dotčeným podnikem zůstaly neznámé. „Bod 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku [2002] má tak odměnit příspěvky umožňující odhalit existenci kartelové dohody, a nikoliv odměnit podporu dodatečných opatření k probíhajícímu vyšetřování ve formě cílenějšího druhého šetření“ (bod 786 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

112 V projednávaném případě je třeba zaprvé konstatovat, že k okamžiku, kdy Kone dne 12. února 2004 zaslala Komisi žádost týkající se Německa, Komise již dne 28. ledna 2004 provedla šetření zejména v Německu, která se vztahovala ke kartelové dohodě týkající se rozdělení trhů v odvětví výtahů a eskalátorů, poté co byla informována třetím informátorem o kartelové dohodě v tomto odvětví (body 91, 104, 105 a 783 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

113 Jelikož Kone Komisi neumožnila odhalit kartelovou dohodu v Německu, nemůže se domáhat osvobození od pokut v souladu s bodem 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. V tomto ohledu je irelevantní argument Kone, podle kterého měla právo na osvobození od pokut, jelikož její žádost Komisi umožnila úspěšné zorganizování nových šetření v Německu v březnu 2004. Jak totiž Komise uvedla (viz bod 111 výše), bod 8 písm.a) uvedeného oznámení nemá „odměnit podporu dodatečných opatření k probíhajícímu vyšetřování ve formě cílenějšího druhého šetření“.

114 V každém případě je třeba zdůraznit, že Kone nikdy nepožádala o osvobození od pokut na základě uvedeného bodu, jelikož žádost Kone týkající se Německa byla připojena k žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 týkající se Belgie a Lucemburska, jejíž byla nedílnou součástí a která se zakládala výslovně na bodu 8 písm. b) uvedeného oznámení. Kone dále nezpochybňuje, že požadovala osvobození na základě bodu 8 písm. a) uvedeného oznámení v průběhu schůzek s Komisí až více než rok poté, co předložila svou žádost a přibližně devět měsíců poté, co ji Komise dopisem ze dne 29. června 2004 informovala o skutečnosti, že její žádost nesplňuje podmínky bodu 8 písm. b) tohoto oznámení.

115 Zadruhé je třeba zamítnout argument žalobkyň, podle kterého vyjádření Kone ze dne 12. a 18. února 2004 Komisi poskytla informace o dalším protiprávním jednání, které se lišilo od protiprávního jednání, jež bylo předmětem šetření v lednu 2004, a sice kartelové dohodě v Německu v odvětví výtahů a eskalátorů, která se týkala projektů hodnocených nad milion eur, a nikoliv, jak vyplývalo z rozhodnutí o šetření, kartelové dohodě na minimálně evropské úrovni týkající se celého trhu s výtahy a eskalátory.

116 Z rozhodnutí o šetření sice vyplývá, že Komise měla při jejich přijetí za to, že se kartelová dohoda o rozdělení trhů v odvětví výtahů a eskalátorů vztahovala minimálně na všechny členské státy Unie. Z judikatury vyplývá, že k rozhodnutí nařizující šetření musí Komise jasně uvést domněnky, jež zamýšlí ověřit (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 21. září 1989, Hoechst v. Komise, 46/87 a 227/88, Recueil, s. 2859, bod 41). Není však nezbytné, aby rozhodnutí o šetření obsahovalo přesné vymezení relevantního trhu, přesnou právní kvalifikaci předpokládaných protiprávních jednání a určení období, během něhož k těmto protiprávním jednáním docházelo (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 17. října 1989, Dow Benelux v. Komise, 85/87, Recueil, s. 3137, bod 10).

117 Je třeba konstatovat, že v okamžiku, kdy Kone v únoru 2004 zaslala Komisi svou žádost, tato již obdržela informace ke kartelové dohodě spočívající v rozdělení trhů v odvětví výtahů a eskalátorů „ovlivňující Společenství" ve smyslu bodu 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Rozhodnutí o šetření dále jasně uvádí, že se šetření specificky týkala činností dotyčných podniků na případném trhu prodeje a instalace výtahů a eskalátorů a na případném trhu služeb opravy a údržby těchto výrobků a že Komise byla informována, že vedoucí pracovníci čtyř účastníků údajné kartelové dohody se každoročně scházeli za účelem určení podílů každého účastníka přinejmenším v každém členském státě Unie. Komise se na základě informací, které vlastnila, již v lednu 2004 domnívala, že německý trh byl touto kartelovou dohodou dotčen, což ji vedlo k zorganizování šetření v Německu dne 28. ledna 2004. V tomto ohledu je tvrzení Kone, podle kterého proběhlo v prostorách ThyssenKrupp v Německu šetření jen proto, že se tam nacházelo sídlo této společnosti, popřeno skutečností, že dne 29. ledna 2004 Komise rovněž přistoupila k šetřením v prostorách dceřiných společností skupiny ThyssenKrupp činných na německém trhu (bod 104 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

118 Za těchto podmínek žalobkyně nemohou tvrdit, že protiprávní jednání, které v březnu 2004 vedlo k šetřením v Německu v témže odvětví, představuje odlišné protiprávní jednání než to, které bylo předmětem šetření v lednu 2004.

119 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že Kone se již v okamžiku, kdy Komisi zaslala svou žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, nemohla domáhat osvobození od pokut na základě bodu 8 písm. a) tohoto oznámení, pokud jde o její účast na kartelové dohodě v Německu.

120 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že Komise měla poskytnout celkové snížení pokuty na základě bodu 23 písm. b) posledního pododstavce oznámení o spolupráci z roku 2002, jelikož neznala skutečnosti týkající se kartelové dohody v Německu před tím, než Kone formulovala svou žádost o shovívavost.

121 Dotčené ustanovení stanoví, že „pokud podnik poskytne důkazy, které se vztahují ke skutečnostem, které předtím nebyly Komisi známy a mají přímý dopad na závažnost nebo trvání předpokládaného kartelu, Komise je nevezme v úvahu při stanovování pokuty pro podnik, který tyto důkazy předložil".

122 V projednávaném případě je nesporné, že v okamžiku, kdy Kone dne 12. února 2004 Komisi zaslala žádost týkající se Německa, již tato obdržela informace o kartelové dohodě spočívající v rozdělení trhů v odvětví výtahů a eskalátorů v rámci Unie a o tom, že německý trh byl touto kartelovou dohodou dotčen. Komise tak zorganizovala šetření v Německu na základě informací, které již vlastnila a přibližně dva týdny před tím, než jí došla žádost Kone.

123 I když spolupráce poskytnutá společností Kone přinesla významnou přidanou hodnotu k důkazům, které Komise již měla k dispozici, což ji vedlo k tomu, že Kone poskytla maximální snížení pokuty o 50% stanovené v bodě 23 písm. b) prvním pododstavci první odrážce oznámení o spolupráci z roku 2002 (body 792 a 793 odůvodnění napadeného rozhodnutí), Komise mohla mít v bodě 791 odůvodnění napadeného rozhodnutí právem za to, že se tento podnik nemohl dovolávat dodatečného snížení pokuty na základě bodu 23 písm. b) posledního pododstavce uvedeného oznámení.

124 V tomto ohledu je třeba připomenout, že žádost společnosti Kone se skládala z jednostranných prohlášení vypracovaných z paměti a že tato vyjádření nebyla provázena přesnými a shodujícími se listinnými důkazy protiprávního jednání (viz body 96 až 109 výše). Za těchto okolností neobsahovala žádost Kone týkající se Německa důkazy, které by měly přímý vliv na skutečnosti identifikující závažnost nebo dobu trvání protiprávního jednání, ale obsahovala hlavně prohlášení, která musela být potvrzena dalšími důkazy, jež Komise následně obdržela v průběhu jejího šetření.

125 Výtka vycházející z nepoužití bodu 23 písm. b) posledního pododstavce oznámení o spolupráci z roku 2002 tedy musí být rovněž zamítnuta.

126 Začtvrté žalobkyně uvádí, že Komise tím, že Kone odepřela osvobození na základě bodu 8 oznámení o spolupráci z roku 2002, aniž jí rychle informovala o tom, že toto osvobození již nebylo dostupné, porušila legitimní očekávání společnosti Kone. Právo na informace představuje základní procesní ochranu práva nevypovídat ve vlastní neprospěch, což je potvrzeno právem žadatele podle bodu 17 uvedeného oznámení, stáhnout žádost a důkazy předložené na její podporu, byl-li Komisí informován, že nemůže požívat ochrany před pokutami.

127 Je třeba připomenout, že jak je uvedeno v bodě 29 oznámení o spolupráci z roku 2002, vyvolává toto oznámení legitimní očekávání, o které se mohou opírat podniky, které si přejí informovat Komisi o kartelové dohodě. S ohledem na legitimní očekávání, které z tohoto oznámení mohly vyvodit podniky, které si přejí spolupracovat s Komisí, je tedy Komise povinna dodržovat toto oznámení – při posouzení spolupráce společnosti Kone – v rámci stanovení částky pokuty, která je jí ukládaná (viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 20. března 2002, HFB a další v. Komise, T-9/99, Recueil, s. II-1487, bod 608, a ze dne 15. března 2006, Daiichi Pharmaceutical v. Komise, T-26/02, Sb. rozh. s. II-713, bod 147).

128 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že pokud jde o protiprávní jednání v Německu, Kone dne 12. února 2004 zaslala Komisi žádost, která byla doplněna dne 18. února 2004. Je dále nesporné, že dne 29. června 2004 Komise zamítla žádost Kone o ochranu před pokutami, a informovala ji, že podmínky stanovené v bodě 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002 nebyly splněny.

129 I když v souladu s bodem 12 uvedeného oznámení „[je] podnik okamžitě informován, že v případě dotyčného předpokládaného protiprávní jednání nemá na ochranu nárok“, pokud se jeví, že podmínky udělení takové ochrany nejsou splněny, nemohla Kone mít vzhledem k době, která uplynula mezi podáním žádosti a rozhodnutím o jejím odmítnutí ze dne 29. června 2004, legitimní očekávání, že bude osvobozena od celé pokuty.

130 Z bodu 15 oznámení o spolupráci z roku 2002 totiž vyplývá, že pokud jsou podmínky bodu 8 písm. a) nebo b) splněny, „Komise písemně poskytne [dotyčnému] podniku podmínečnou ochranu před pokutami“. Z toho vyplývá, že hospodářský subjekt v zásadě nemůže legitimně očekávat, že bude od pokut osvobozen na základě pouhého mlčení Komise.

131 Z analýzy, která byla provedena v bodech 96 až 119 výše, v každém případě vyplývá, že Kone v projednávaném případě nemohla očekávat osvobození od pokut na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, jelikož musela vědět, že ani podmínky bodu 8 písm. a), ani podmínky bodu 8 písm. b) uvedeného oznámení nebyly splněny, zejména proto – jak bylo uvedeno v bodě 114 výše – že Kone nezpochybňuje, že požadovala ochranu podle bodu 8 písm. a) tohoto oznámení až přibližně devět měsíců poté, co byla její žádost o ochranu podle bodu 8 písm. b) zamítnuta.

132 Konečně žalobkyně nemohou tvrdit, že přístup Komise ovlivnil práva, která Kone vyvozuje z bodu 17 oznámení o spolupráci z roku 2002. Nic totiž Kone nebránilo stáhnout žádost na základě tohoto oznámení nebo důkazy, které odhalila, v okamžiku, kdy jí Komise zaslala rozhodnutí o tom, že jí neposkytuje ochranu před pokutami.

133 Výtka vycházející z porušení zásady legitimního očekávání tedy musí být rovněž zamítnuta.

134 Zapáté žalobkyně uvádí, že odmítnutí Komise poskytnout Kone ochranu podle bodu 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 je diskriminační. Komise před tím, než Kone podala žádost o ochranu před pokutami, nedisponovala více nepřímými důkazy kartelové dohody v Německu, než měla ohledně kartelové dohody v Nizozemsku před podáním žádosti o ochranu před pokutami společností Otis. Šetření v lednu 2004 v prostorách společnosti ThyssenKrupp se konala proto, že ThyssenKrupp měla své sídlo v Německu, a nikoliv kvůli tomu, že Komise vyšetřovala kartelovou dohodu v Německu. Pokud by se tak sídlo společnosti ThyssenKrupp nacházelo v jakémkoliv jiném členském státě, bod 8 písm. a) uvedeného oznámení by se mohl na Kone použít, protože by v okamžiku její žádosti o ochranu nebyla ještě v Německu vedena žádná šetření.

135 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Komise v rámci svého posouzení spolupráce účastníků kartelové dohody nemůže porušit zásadu rovného zacházení (viz rozsudky Tribunálu Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise, bod 68 výše, bod 237, a ze dne 20. března 2002, ABB Asea Brown Boveri v. Komise, T-31/99, Recueil, s. II-1881, bod 240, a citovaná judikatura).

136 Situace společnosti Otis v Nizozemsku však ve chvíli, kdy formulovala svou žádost o shovívavost v březnu 2004 (bod 127 odůvodnění napadeného rozhodnutí), nebyla srovnatelná se situací Kone v Německu v okamžiku, kdy tato společnost podala dne 12. února 2004 svou žádost o shovívavost (bod 105 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

137 Komise totiž nezahrnula Nizozemsko ani do první řady šetření v lednu 2004, ani do druhé řady šetření v březnu 2004. První šetření v Nizozemsku se konala až dne 28. dubna 2004 a byla vyvolána žádostí o ochranu před pokutami předloženou společností Otis v březnu 2004 (bod 837 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

138 Komise naopak v okamžiku, kdy Kone podala dne 12. února 2004 svou žádost týkající se Německa, již dne 28. ledna 2004 provedla šetření v Německu, která se vztahovala ke kartelové dohodě spočívající v rozdělení trhů v odvětví výtahů a eskalátorů (body 104, 105 a 783 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

139 Konečně, jak bylo uvedeno v bodě 117 výše a jak vyplývá ze spisu, šetření, která Komise provedla dne 28. ledna 2004 v Německu, se konala nejen v sídlech TKAG a TKE v Düsseldorfu, ale rovněž ve dvou německých dceřiných společnostech, a sice TKA ve Stuttgartu a ThyssenKrupp Aufzug AG v Essenu (bod 104 odůvodnění napadeného rozhodnutí). S ohledem na tuto posledně uvedenou skutečnost nemohou žalobkyně tvrdit, že šetření byla v Německu uskutečněna pouze z důvodu přítomnosti sídla společnosti ThyssenKrupp v tomto členském státě.

140 Komise za těchto podmínek vzhledem k tomu, že situace Kone a Otis nejsou srovnatelné, odmítla Kone poskytnout ochranu před pokutami na základě bodu 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 za její spolupráci v rámci prokázání protiprávního jednání v Německu, aniž tím porušila zásadu rovného zacházení.

141 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že všechny výtky společnosti Kone týkající se použití oznámení o spolupráci z roku 2002 na její spolupráci pro účely prokázání protiprávního jednání v Německu musí být zamítnuty.

142 Zašesté žalobkyně uvádí, že Komise porušila právo Kone na obhajobu tím, že jí v průběhu správního řízení nezpřístupnila různé dokumenty, které byly užitečné pro její obhajobu.

143 Z ustálené judikatury vyplývá, že dodržování práva na obhajobu v jakémkoli řízení, které může vést k uložení sankcí, zejména pokut nebo penále, představuje základní zásadu unijního práva, která musí být dodržována, i když se jedná o řízení správní povahy (viz rozsudky Soudního dvora Papierfabrik August Koehler v. Komise, bod 31 výše, bod 34, a Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 32 výše, bod 26, a citovaná judikatura).

144 Podle judikatury má přístup ke spisu ve věcech hospodářské soutěže za účel především umožnit osobám, jimž je určeno oznámení námitek, aby se seznámily s důkazy obsaženými ve spisu Komise a mohly se tak na základě těchto poznatků účinně vyjádřit k závěrům, k nimž Komise dospěla ve svém oznámení námitek. Přístup ke spisu je tedy součástí procesních záruk, jejichž účelem je chránit právo na obhajobu a zajistit zejména účinný výkon práva být vyslechnut (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Recueil, s. I-123, bod 68; viz rovněž rozsudek Tribunálu ze dne 25. října 2005, Groupe Danone v. Komise, T-38/02, Sb. rozh. s. II-4407, bod 33, a citovaná judikatura).

145 Komise má tedy povinnost zpřístupnit podnikům, které se účastní řízení podle článku 81 odst. 1 ES, všechny dokumenty v neprospěch nebo ve prospěch, které během šetření získala, a tato povinnost se nevztahuje na obchodní tajemství jiných podniků, na interní dokumenty orgánu a na jiné důvěrné informace (viz v tomto smyslu rozsudek Aalborg Portland a další v. Komise, bod 144 výše, bod 68, a rozsudek Groupe Danone v. Komise, bod 144 výše, bod 34).

146 Je ostatně třeba připomenout, že pouhé neoznámení dokumentu v neprospěch je porušením práva na obhajobu pouze tehdy, může-li dotyčný podnik prokázat, že Komise vycházela z tohoto dokumentu na podporu své námitky týkající se existence protiprávního jednání a že tuto námitku lze prokázat pouze odkazem na uvedený dokument (rozsudky Soudního dvora ze dne 25. října 1983, AEG-Telefunken v. Komise, 107/82, Recueil, s. 3151, body 24 až 30, ze dne 9. listopadu 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin v. Komise, 322/81, Recueil, s. 3461, body 7 až 9 a SGL Karbon v. Komise, bod 83 výše, bod 97).

147 Pokud jde naopak o nezpřístupnění dokumentu ve prospěch, je ustálenou judikaturou, že dotčený podnik musí pouze prokázat, že jeho nezpřístupnění mohlo k jeho újmě ovlivnit průběh řízení a obsah rozhodnutí Komise. Postačí, když podnik prokáže, že uvedené dokumenty ve prospěch mohl použít ke své obhajobě v tom smyslu, že pokud by jej mohl uplatnit během správního řízení, mohl by se dovolávat skutečností, které se neshodují se závěry učiněnými v tomto stadiu Komisí, a mohl by tedy jakýmkoli způsobem ovlivnit závěry Komise učiněné v případném rozhodnutí, přinejmenším pokud jde o závažnost a dobu trvání vytýkaného jednání a tedy výši pokuty (viz rozsudek Aalborg Portland a další v. Komise, bod 144 výše, body 74 až 75 a citovaná judikatura).

148 Žalobkyně zaprvé uvádí, že Komise se v napadeném rozhodnutí opřela o určité dokumenty, aniž dala Kone příležitost je přezkoumat nebo být vyslechnuta ohledně jejich

obsahu a aniž tyto dokumenty byly uvedeny v oznámení námitek. Žalobkyně za tímto účelem odkazují na dokumenty uvedené v poznámce pod čarou 927 k bodu 783 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

149 Je třeba konstatovat, že dokumenty, na které žalobkyně odkazují, což jsou dokumenty, které byly zabaveny v Německu u společnosti ThyssenKrupp při šetřeních dne 28. ledna 2004, Komise nepoužila pro účely konstatování protiprávního jednání v Německu. Jsou uvedeny pouze v poznámce pod čarou 927 k bodu 783 odůvodnění napadeného rozhodnutí, který se týká v části věnované pokutě odmítnutí Komise poskytnout společnosti Kone ochranu před pokutami na základě bodu 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.

150 Uvedené odmítnutí Komise se přitom v napadeném rozhodnutí zakládá hlavně na konstatování, že Komise na základě informací, které jí sdělil třetí informátor, již dne 28. ledna 2004, před žádostí Kone ze dne 12. února 2004, zorganizovala šetření v Německu, a nezakládá se na dokumentech uvedených v poznámce pod čarou 927 (bod 783 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Tato výtka tedy musí být zamítnuta.

151 Zadruhé žalobkyně poznamenávají, že právo společnost Kone na obhajobu bylo porušeno, jelikož v průběhu správního řízení neměla přístup k několika dokumentům nebo k částem dokumentů považovaných Komisí za důvěrné, které jí mohly pomoci prokázat, že její žádost ze dne 12. února 2004 splňovala podmínky bodu 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Jedná se o nejúplnější nedůvěrné znění prohlášení informátora, omezený počet dokumentů nalezených v prostorách společnosti ThyssenKrupp při šetřeních v Německu dne 28. ledna 2004 a o pokyny k provedení šetření v březnu 2004.

152 Pokud by Kone podle žalobkyň měla přístup k těmto dokumentům, mohla by v průběhu správního řízení prokázat, že Komise, pokud se odhlédne od žádosti Kone ze dne 12. února 2004, nedisponovala dostatečnými nepřímými důkazy o protiprávním jednání v Německu k tomu, aby mohla nařídit druhou sérii šetření v tomto členském státě v březnu 2004. Kone tak mohla prokázat, že její žádost ze dne 12. února 2004 vedla k šetřením organizovaným v Německu v březnu 2004, takže mohla mít prospěch z ochrany před pokutami na základě bodu 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Kone mohla též prokázat, že důvody, které Komise uplatnila, když jí odepřela tento přístup, byly neopodstatněné.

153 Je tedy třeba přezkoumat, zda žalobkyně s ohledem na judikaturu citovanou v bodech 143 až 147 výše prokázaly, že nezpřístupnění těchto dokumentů mohlo v jejich neprospěch ovlivnit průběh správního řízení a obsah napadeného rozhodnutí.

154 Z analýzy provedené v bodech 110 až 119 výše vyplývá, že Komise měla v bodech 783 až 786 odůvodnění napadeného rozhodnutí správně za to, že v okamžiku, kdy jí Kone dne 12. února 2004 zaslala žádost týkající se Německa, a v rozsahu, v němž tato žádost mohla být považována za zakládající se na bodě 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, se Kone nemohla domáhat ochrany před pokutami na základě tohoto ustanovení za svou účast na kartelové dohodě v Německu. V okamžiku, kdy Kone zaslala Komisi svou žádost o shovívavost, Komise již dne 28. ledna 2004 provedla šetření v Německu, která se vztahovala ke kartelové dohodě o rozdělení trhů v odvětví výtahů a eskalátorů (body 104, 105 a 783 odůvodnění napadeného rozhodnutí), poté, co byla informována třetím informátorem o kartelové dohodě v tomto odvětví.

155 Z toho vyplývá, že výtku žalobkyň zakládající se na porušení práva na obhajobu nelze přijmout vzhledem k tomu, že Kone v průběhu správního řízení neměla přístup k dokumentům identifikovaným v bodě 151 výše. Jelikož Kone nebyla prvním podnikem,

který Komisi poskytl důkazy umožňující jí přijmout rozhodnutí o provedení šetření podle čl. 14 odst. 3 nařízení č. 17, jakákoliv dodatečná argumentace, kterou mohla uplatnit v průběhu správního řízení, pokud by měla přístup k dokumentům identifikovaným v bodě 151 výše, Komisi nemohla dovést k odlišnému stanovisku ohledně její žádosti o shovívavost. Dále i za předpokladu, že žalobkyně mohly prokázat, že dokumenty uvedené v bodě 151 výše, k nimž jim byl odepřen přístup, by jim pomohly prokázat, že jejich žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 ze dne 12. února 2004 splňovala podmínky bodu 8 písm. a) tohoto oznámení, je třeba konstatovat, že žalobkyně ani nepožádaly Komisi o přístup ke všem dokumentům zabaveným při šetřeních dne 28. ledna 2004 u společnosti ThyssenKrupp, což výslovně uznaly v odpovědi na otázku Tribunálu na jednání, a vysvětlily, že Kone v té době nezamýšlela uplatňovat ochranu před pokutami na základě bodu 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.

156 Tedy i za předpokladu, že Komise by se dopustila pochybení tím, že Kone nezpřístupnila důkazy identifikované v bodě 151 výše, což není prokázáno s ohledem na tvrzení Komise, podle kterého jsou tyto důkazy důvěrnými nebo interními dokumenty tohoto orgánu (viz bod 145 výše), a Kone by tedy obdržela přístup ke všem požadovaným dokumentům, nemohla by Kone prokázat, že Komise před její žádosti o shovívavost neměla k dispozici dostatek nepřímých důkazů o protiprávním jednání v Německu, aby mohla nařídit druhou řadu šetření v tomto členském státě v březnu 2004. Vzhledem k tomu, že Kone nepožádala o přístup ke všem dokumentům zabaveným při šetřeních dne 28. ledna 2004 u společnosti ThyssenKrupp, určitě nemohla prokázat, že Komise nedisponovala dostatkem nepřímých důkazů k provedení druhé řady šetření v Německu. Výtka žalobkyň tedy nemůže obstát.

157 Za těchto podmínek není ani třeba vyhovět žádosti žalobkyň o organizační procesní opatření, která směřuje k tomu, aby byla Komisi uložena povinnost zpřístupnit důkazy identifikované v bodě 151 výše.

158 Žalobní důvod vycházející z porušení práva společnosti Kone na obhajobu proto musí být zamítnut.

159 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že je třeba zamítnout veškeré výtky společnosti Kone týkající se použití oznámení o spolupráci z roku 2002 na její spolupráci pro účely prokázání protiprávního jednání v Německu.

Ke spolupráci společnosti Kone pro účely prokázání protiprávního jednání v Nizozemsku

160 Společnost Kone, která byla třetím podnikem, který ohledně kartelové dohody v Nizozemsku předložil žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 (body 130 a 846 odůvodnění napadeného rozhodnutí), neměla prospěch ze snížení pokuty podle uvedeného oznámení, pokud jde o uvedenou kartelovou dohodu (bod 850 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise za tímto účelem v bodech 848 a 849 odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětluje:

„848 Vyjádření Kone ohledně Nizozemska [*důvěrné*].

849 Vyjádření společnosti Kone v její žádosti [na základě oznámení o spolupráci z roku 2002] zůstávají nejednoznačná, pokud jde o rozsah její účasti na činnostech kartelové dohody a protisoutěžní účel diskusí [*důvěrné*]. Kone dále trvá na skutečnosti, že některá rozhodnutí byla odůvodněna legitimními

hospodářskými důvody. S ohledem na tuto nejednoznačnost a na skutečnost, že v okamžiku vyjádření společnosti Kone již měla Komise solidní soubor důkazů [*důvěrné*], neposkytla vyjádření Kone ohledně Nizozemska Komisi nové významné důkazy a širší podrobnosti nebo informace, které by obecně posílily její schopnost prokázat protiprávní jednání. V důsledku toho nejsou podmínky b[odu] 21 oznámení o spolupráci [z roku 2002] splněny."

161 Žalobkyně zaprvé uvádí, že Komise při posouzení spolupráce společnosti Kone porušila bod 21 oznámení o spolupráci z roku 2002. Kone totiž ukončila svou účast na protiprávním jednání, když podala žádost o ochranu před pokutami a poskytla Komisi důkazy předpokládaného protiprávního jednání, které přinesly významnou přidanou hodnotu oproti důkazům, které již Komise měla.

162 Je třeba připomenout, že s ohledem na prostor pro uvážení, kterým Komise disponuje při posouzení spolupráce podniku na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, a zejména při posouzení, zda mají důkazy významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 tohoto oznámení, může Tribunál postihnout pouze zjevné překročení tohoto prostoru (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 18. června 2008, Hoechst v. Komise, bod 83 výše, bod 555).

163 Je tedy třeba přezkoumat, zda Komise zjevným způsobem překročila svůj prostor pro uvážení, když konstatovala, že důkazy předložené společností Kone nepředstavují významnou přidanou hodnotu oproti důkazům, které již měla v okamžiku, kdy uvedený podnik podal svou žádost o shovívavost.

164 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z bodu 7 oznámení o spolupráci z roku 2002 vyplývá, že „spolupráce jednoho nebo více podniků může být důvodem k tomu, aby Komise snížila pokutu“ a že „[j]akékoli snížení pokuty musí odrážet skutečný příspěvek podniku, jeho kvalitu i načasování, k tomu, aby Komise zjistila protiprávní jednání“. Dále se podle bodu 22 tohoto oznámení „[p]ojem ‚přidané hodnoty‘ vztahuje na rozsah, v němž poskytnutý důkaz posiluje svou povahou a/nebo obsaženými podrobnostmi schopnost Komise dokázat dotyčné skutečnosti“. Je rovněž uvedeno, že „při vyhodnocování Komise obvykle přikládá větší hodnotu písemným důkazům, které pocházejí z doby, k níž se vztahují, než později vypracovaným důkazům“ a že „[p]odobně se má obecně za to, že důkazy, které mají přímý vztah k dotyčným otázkám, mají větší hodnotu než důkazy, které s nimi souvisejí pouze nepřímo“. Konečně bod 24 uvedeného oznámení stanoví, že „[p]odnik, který si přeje využít snížení pokuty, musí Komisi poskytnout důkazy o dotyčném kartelu“.

165 Zaprvé je k samotné povaze poskytnutých důkazů třeba konstatovat, že Kone neposkytla Komisi soudobé důkazy. V žádosti týkající se Nizozemska se Kone omezila na poskytnutí vysvětlení a formulaci vyjádření ohledně kontaktů a diskusí, které se vedly mezi společnostmi Kone, Schindler, Otis, ThyssenKrupp a MEE v Nizozemsku (dále jen „skupina pěti“), zatímco zároveň popřela, že měly protisoutěžní povahu. [*důvěrné*]

166 Zadruhé, je třeba konstatovat k úrovni přesnosti poskytnutých důkazů, že žalobkyně tvrdí, že Kone poskytla podrobné informace [*důvěrné*]. Kone v tomto ohledu sdělila informace o projektu [*důvěrné*], které byly použity k prokázání počátku její účasti

a účasti společnosti Schindler na kartelové dohodě v Nizozemsku. Kone rovněž poskytla informace, které Komise v napadeném rozhodnutí nepoužila.

167 Pokud jde o [*důvěrné*], žalobkyně tvrdí, že Komisi sdělily informace, které měly významnou přidanou hodnotu [*důvěrné*].

168 V tomto ohledu je nutné uvést, že informace sdělené Kone v její žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 popírají protisoutěžní předmět diskusí, které byly vedeny ve skupině pěti. Kone totiž ve své žádosti rovněž tvrdila, že [*důvěrné*]. Kone dále ve své žádosti tvrdila, že v průběhu schůzek, kterých se skupina pěti účastnila, účastníci [*důvěrné*].

169 Za těchto podmínek mohla mít Komise právem v bodě 849 odůvodnění napadeného rozhodnutí za to, že informace uvedené v bodě 167 výše, které Kone sdělila ve své žádosti, byly neurčité, nebo že jinými slovy nebyly dostatečně přesné na to, aby jim bylo možné přisoudit významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 oznámení o spolupráci z roku 2002. Je totiž třeba se domnívat, že jestliže podnik, který v rámci své žádosti o shovívavost nepředá Komisi soudobé důkazy, Komisi informuje o důkazech, které jí nebyly předtím známy, může to být považováno za podstatné posílení schopnosti Komise prokázat kartelovou dohodu jen tehdy, pokud dotyčný podnik spojí tyto informace s existencí uvedené kartelové dohody, jelikož příspěvek podniku musí skutečně posílit schopnost Komise prokázat protiprávní jednání. Přitom jak Komise zdůraznila, v projednávaném případě žádost Kone týkající se Nizozemska spíše snížila hodnotu důkazů, kterými již disponovala, protože Kone zejména popřela protisoutěžní předmět diskusí mezi konkurenty.

170 Navíc je k údajným poskytnutým informacím [*důvěrné*], nejprve třeba konstatovat, že Kone ve své žádosti o shovívavost nevysvětluje, jak byly identifikovány projekty, které byly předmětem kartelové dohody, a neposkytuje ani informace o mechanismu rozdělování, který byl dohodnut mezi účastníky kartelové dohody v Nizozemsku [*důvěrné*]. Za těchto podmínek nemohou být údajné informace poskytnuté společností Kone [*důvěrné*] považovány za splňující podmínky bodu 21 oznámení o spolupráci z roku 2002. Skutečnost, že Komise v bodě 430 odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázala na výtah ze žádosti Kone na podporu svého tvrzení, podle kterého se skupina pěti snažila udržet stabilitu cen na trhu, je v tomto ohledu irelevantní.

171 Ohledně generálního výboru (body 391 a 398 odůvodnění napadeného rozhodnutí), dále žádost Kone obsahovala informace [*důvěrné*]. Avšak jak bylo uvedeno v bodě 168 výše, Kone jejich protisoutěžní účel popřela tím, že uvedla [*důvěrné*]. Vyjádřením společnosti Kone ohledně generálního výboru uvedeným v její žádosti o shovívavost tedy nemůže být přičtena žádná významná přidaná hodnota. V každém případě musí být rovněž zdůrazněno, že Komise o schůzkách generálního výboru věděla již v okamžiku, kdy Kone podala dne 19. července 2004 žádost o shovívavost, protože byla uvedena v žádosti společnosti ThyssenKrupp ze dne 28. dubna 2004 a v jejím doplnění ze dne 11. května 2004, a vyplývala přímo z dokumentů zabavených při šetřeních u společnosti ThyssenKrupp dne 28. dubna 2004 (bod 398 odůvodnění napadeného rozhodnutí a dokumenty citované v poznámkách pod čarou 577 a 578).

172 V případě smluv je třeba zdůraznit, že byly zmíněny v napadeném rozhodnutí (body 457 až 463 odůvodnění napadeného rozhodnutí), jelikož vyžadovaly zavedení jiného systému rozdělení projektů. V žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 Kone pouze informovala Komisi [*důvěrné*]. Vyjádřením společnosti Kone ke smlouvám skupiny uvedeným v její žádosti o shovívavost tedy nelze přičíst žádnou přidanou hodnotu.

173 K údajným informacím, jež společnost Kone poskytla k provádění kartelové dohody, [*důvěrné*] je třeba uvést, že žádost společnosti Kone ze dne 19. července 2004 obsahuje informace [*důvěrné*]. Avšak jak již bylo konstatováno v bodě 168 výše, Kone se snažila prokázat, že tyto události lze vysvětlit legitimními hospodářskými důvody.

174 Jak již bylo přitom uvedeno v bodě 169 výše, jestliže podnik, který v rámci své žádosti o shovívavost nepředá Komisi soudobé důkazy, sdělí Komisi některé informace, které jí nebyly předtím známy, lze takové informace považovat za významně posilující schopnost Komise prokázat protiprávní jednání jen tehdy, spojí-li dotyčný podnik tyto informace s uvedenou kartelovou dohodou.

175 V projednávaném případě mohou informace, které Kone poskytla ve své žádosti týkající se Nizozemska, z důvodu nejednoznačnosti sloužit jen k potvrzení dat schůzek a projektů, které na nich byly probírány, a mohou být považovány za součást protiprávního jednání jen díky prohlášením a důkazům poskytnutým společnostmi Otis a ThyssenKrupp nebo získaným Komisí nezávisle pomocí důkladného šetření. Za těchto podmínek mohla mít Komise právem za to, že informace týkající se projektů diskutovaných mezi konkurenty a schůzek mezi konkurenty, které byly obsaženy v žádosti Kone, nepředstavovaly významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 oznámení o spolupráci z roku 2002.

176 V tomto ohledu žalobkyně zdůraznily, že informace týkající se projektu [*důvěrné*], které Kone předložila Komisi, byly použity v napadeném rozhodnutí (body 519 a 523 odůvodnění napadeného rozhodnutí) k prokázání počátku zapojení společností Kone a Schindler do koluzních činností v Nizozemsku dne 1. června 1999. Jak ale bylo uvedeno v bodě 175 výše, je třeba konstatovat, že tyto informace mohly sloužit pouze

k potvrzení data schůzky a projektu, který byl na ní diskutován, aniž však Kone uznala protisoutěžní povahu schůzky týkající se tohoto projektu. V tomto ohledu, jak bylo připomenuto v bodě 164 výše, musí každé Komisí uložené snížení pokuty odrážet skutečný příspěvek podniku k prokázání protiprávního jednání Komisí. Za těchto podmínek nelze informace týkající se projektu [*důvěrné*], na které odkazují žalobkyně a které byly obsaženy v žádosti společnosti Kone, považovat za informace představující významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 oznámení o spolupráci z roku 2002.

177 Nepoužití informací poskytnutých společností Kone Komisi, které ale nebyly uvedeny v napadeném rozhodnutí, pro účely prokázání kartelové dohody v Nizozemsku jako takové naznačuje, že tyto informace neposílily schopnost Komise prokázat protiprávní jednání a neměly tedy významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 oznámení o spolupráci z roku 2002. V tomto ohledu, pokud jde o projekt [*důvěrné*] zvláště uplatněný společností Kone, který byl uveden v oznámení námitek, jehož popis byl ale v napadeném rozhodnutí opomenut, kromě toho, že informace poskytnuté společností Kone týkající se tohoto projektu v každém případě nepředstavovaly významnou přidanou hodnotu (viz bod 176 výše), je třeba podobně uvést – stejně jako Komise – že i když jí vlastněné důkazy jasně ukazovaly na koluzi, neumožňovaly vyvodit věrohodný závěr ohledně obsahu takové koluze, což je důvod, proč Komise neuvedla tento projekt v exemplárním seznamu projektů, které byly předmětem přidělování, obsaženém v pododdíle 12.2.4 napadeného rozhodnutí.

178 Zatřetí, žalobkyně nemohou vyvozovat argument z počtu odkazů na žádost Kone na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 v napadeném rozhodnutí. Skutečnost, že Komise v napadeném rozhodnutí využila veškeré důkazy, které měla k dispozici,

a tedy rovněž informace sdělené společností Kone v její žádosti, totiž ještě neprokazuje, že tyto posledně uvedené informace představovaly významnou přidanou hodnotu oproti důkazům, které již měla Komise k tomuto datu k dispozici.

179 Začtvrté, i kdyby – jak tvrdí žalobkyně – nebylo možné a priori vyloučit, že informace poskytnuté třetím nebo čtvrtým žadatelem na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 přináší významnou přidanou hodnotu, je třeba konstatovat, že Komise v projednávaném případě s ohledem na povahu a úroveň přesnosti důkazů poskytnutých společností Kone každopádně zjevně nepřekročila svůj prostor pro uvážení, když se domnívala, že uvedené důkazy nepředstavovaly významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 uvedeného oznámení. Z výše uvedené analýzy totiž vyplývá, že i za předpokladu, že by informace sdělené v žádosti společnosti Kone mohly představovat určitou přidanou hodnotu v rozsahu, v němž Komisi seznámily s dříve neznámými skutečnostmi, nelze je považovat za informace, které významným způsobem posílily schopnost Komise prokázat dotčené protiprávní jednání, a to s ohledem na nepřesnosti obsažené v uvedené žádosti týkající se protisoutěžní povahy diskusí mezi soutěžiteli.

180 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že výtka vycházející z porušení bodu 21 oznámení o spolupráci musí být zamítnuta.

181 Zadruhé žalobkyně poznamenávají, že Kone stále a trvale spolupracovala s Komisí a během celé doby šetření poskytla Komisi všechny informace, které měla k dispozici. Kone tak uznala svou účast na kartelové dohodě v Nizozemsku ve chvíli, kdy se po interních šetřeních dozvěděla o účasti své nizozemské dceřiné společnosti.

182 Z výše uvedené analýzy však vyplývá, že důkazy poskytnuté společností Kone nepřinesly významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 oznámení o spolupráci z roku 2002. Za těchto podmínek měla Komise v souladu s tímto ustanovením právem za to, že Kone na základě uvedeného oznámení nemohla využít snížení pokuty.

183 I když sice Komise může rozsah a stálost spolupráce zohlednit v souladu s bodem 23 písm. b) druhým pododstavcem oznámení o spolupráci z roku 2002, když v rámci použitelného rozpětí určuje snížení pokuty, které je třeba poskytnout podniku, jenž předložil důkazy s významnou přidanou hodnotou ve smyslu bodu 21 uvedeného oznámení, odkaz žalobkyň na rozsah a stálost spolupráce společnosti Kone je v projednávaném případě irelevantní, protože podmínky bodu 21 oznámení každopádně nebyly splněny.

184 Výtka vycházející z rozsahu a stálosti spolupráce společnosti Kone tedy musí být zamítnuta.

185 Zatřetí žalobkyně tvrdí že když Komise společnosti Kone odepřela využití bodu B oznámení o spolupráci z roku 2002, porušila zásadu ochrany legitimního očekávání. Žadatelé o ochranu podle tohoto oznámení totiž mohou očekávat, že dodržení podmínek stanovených tímto oznámením povede k ochraně před pokutou nebo jejímu snížení. Žádost společnosti Kone pro Nizozemsko přitom splnila podmínky uvedeného oznámení.

186 Jak je uvedeno v bodě 29 oznámení o spolupráci z roku 2002, vyvolává toto oznámení legitimní očekávání, na která mohou podniky spoléhat, když Komisi odhalují kartelovou dohodu. S ohledem na legitimní očekávání, které z tohoto oznámení mohly

vyvodit podniky, které si přejí spolupracovat s Komisí, je tedy Komise povinna dodržovat toto oznámení při posuzování spolupráce Kone v rámci stanovování částky pokuty, která jí má být uložena (viz v tomto smyslu rozsudky HFB a další v. Komise, bod 127 výše, bod 608, a Daiichi Pharmaceutical v. Komise, bod 127 výše, bod 147).

187 Vzhledem k tomu, že však žalobkyně neprokázaly, že Komise porušila ustanovení oznámení o spolupráci z roku 2002 při posuzování spolupráce společnosti Kone, musí být výtka vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání rovněž zamítnuta.

188 Začtvrté žalobkyně tvrdí, že odmítnutí Komise poskytnout společnosti Kone shovívavost podle oznámení o spolupráci z roku 2002 porušuje zásadu rovného zacházení.

189 Žádost společnosti Kone nebyla nejednoznačnější než žádosti společností Otis nebo ThyssenKrupp. Zaprvé společnost Otis popřela existenci strukturálního kartelu a tvrdila, že protiprávní jednání bylo promlčeno. Zadruhé společnost ThyssenKrupp ve své žádosti o shovívavost tvrdila, že schůzky se konaly nepravidelně a že během dlouhých období se nekonala žádná schůzka. ThyssenKrupp dále prohlásila, že protiprávní jednání se týkalo malého množství projektů. Zatřetí, žádost společnosti Kone byla podána dva a půl měsíce po šetřeních Komise v Nizozemsku, což je v relativně rané fázi řízení. V každém případě je okamžik, kdy je žádost o ochranu podána, irelevantní v rozsahu, v němž tato poskytne významnou přidanou hodnotu. V rámci kartelové dohody v Německu navíc společnost Schindler získala 15% snížení v souvislosti se žádostí podanou osm měsíců po šetřeních v Německu a tři měsíce poté, co Komise

účastníkům protiprávního jednání v tomto členském státě zaslala žádosti o informace (body 110, 112 a 856 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

190 Postavení společnosti Kone navíc mělo být srovnáváno s postavením společnosti ThyssenKrupp v Belgii. ThyssenKrupp totiž získala 20% snížení pokuty podle oznámení o spolupráci z roku 2002 (body 769 až 773 odůvodnění napadeného rozhodnutí). ThyssenKrupp byla nicméně třetím podnikem, který podal žádost o ochranu pro Belgii a její žádost byla omezena na prohlášení, a nikoliv na listinné důkazy potvrzující důkazy, které již Komise měla. Dále již Komise v okamžiku této žádosti měla mnohem více důkazů o kartelové dohodě v Belgii než důkazů, které měla k dispozici o kartelové dohodě v Nizozemsku, když Kone podala svou žádost o ochranu před pokutami. Odmítnutí poskytnout společnosti Kone snížení pokuty v případě Nizozemska je tedy diskriminační.

191 Jak bylo připomenuto v bodě 135 výše, podle ustálené judikatury nemůže Komise v rámci svého posouzení spolupráce účastníků kartelové dohody porušit zásadu rovného zacházení.

192 Zaprvé, k údajnému porušení zásady rovného zacházení při posuzování spolupráce poskytnuté účastníky kartelové dohody v Nizozemsku je třeba konstatovat, že Otis získala ochranu před pokutami, jelikož byla v souladu s bodem 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 prvním podnikem, který Komisi poskytl důkazy, které jí umožnily přijmout rozhodnutí o šetření (bod 837 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Situaci společnosti Otis tedy nelze srovnávat se situací společností Kone, která svou žádost pro Nizozemsko podala na základě tohoto oznámení v okamžiku, kdy Komise již v tomto členském státě vedla šetření (bod 846 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

193 ThyssenKrupp byla zase druhým podnikem, který předložil svou žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 pro Nizozemsko, která byla podána dne 28. dubna 2004, kdy Komise vedla šetření v tomto členském státě (bod 128, 129 a 840 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Získala snížení pokuty o 40% na základě bodu 23 písm. b) prvního pododstavce první odrážky uvedeného oznámení, jelikož byla prvním podnikem, který splnil podmínky uvedené v bodě 21 tohoto oznámení tím, že předložil Komisi důkazy s významnou přidanou hodnotou (bod 844 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Je třeba konstatovat, že Kone v souladu s bodem 23 písm. b) prvním pododstavcem první odrážkou téhož oznámení nemohla využít snížení pokuty na základě tohoto ustanovení, jelikož snížení pokuty, které je v něm stanoveno, je v projednávané věci ThyssenKrupp vyhrazeno jedinému podniku, jehož spolupráce předcházela spolupráci společnosti Kone.

194 Nezávisle na zjištění v předchozím bodě nemůže být spolupráce společnosti Kone považována za srovnatelnou se spoluprací společnosti ThyssenKrupp. Je totiž nesporné, že ThyssenKrupp současně s žádostí o shovívavost předložila nový soudobý důkaz, který Komisi pomohl prokázat provádění koluze (bod 842 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Kone naopak žádný soudobý důkaz nepředložila. Z prohlášení společnosti ThyssenKrupp ze dne 28. dubna 2004, 29. dubna 2004, 11. května 2004 a 8. října 2004 navíc vyplývá, že na rozdíl od Kone se ThyssenKrupp nikdy nesnažila popřít kartelovou dohodu v Nizozemsku nebo zasít pochybnost o její existenci. Konečně, Kone předložila svou žádost až dne 19. července 2004 (bod 130 odůvodnění napadeného rozhodnutí), zatímco ThyssenKrupp ji předložila již v dubnu 2004 (bod 129 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Přitom den, k němuž je žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 podána, je pro posouzení přidané hodnoty předložených důkazů relevantní, protože toto posouzení se uskutečňuje v závislosti na důkazech, které má Komise již k dispozici (body 7 a 21 oznámení o spolupráci z roku 2002).

195 Za těchto podmínek zaprvé situace společnosti Kone a zadruhé situace společností Otis a ThyssenKrupp nebyla srovnatelná, takže Komise společnosti Kone odmítla poskytnout snížení pokuty za její spolupráci v rámci prokázání protiprávního jednání v Nizozemsku, aniž tím porušila zásadu rovného zacházení.

196 Zadruhé je k zacházení se společností ThyssenKrupp v souvislosti s její spoluprací v rámci prokázání kartelové dohody v Belgii třeba konstatovat, že posouzení toho, co představuje významnou přidanou hodnotu, předpokládá z definice vlastní analýzu kontextu všech důkazů, kterými Komise disponuje ve vztahu k daným protiprávním jednáním, takže informace, které se vážou k odlišným protiprávním jednáním – v projednávané věci protiprávním jednáním v Belgii a Nizozemsku – nejsou srovnatelné.

197 V každém případě je třeba uvést, že Kone v případě protiprávního jednání v Belgii nezpochybňuje, že žádost společnosti ThyssenKrupp o shovívavost potvrdila důkazy, které již Komise měla k dispozici. Naopak u protiprávního jednání v Nizozemsku z bodů 165 až 180 výše vyplývá, že žádost společnosti Kone nepředstavovala významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 oznámení o spolupráci z roku 2002. Vzhledem k tomu, že situace různých podniků nebyly srovnatelné, odmítla Komise osvobodit Kone od pokuty za její spolupráci v rámci prokázání kartelové dohody v Nizozemsku, aniž tím porušila zásadu rovného zacházení.

198 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že všechny výtky společnosti Kone, které se týkají použití oznámení o spolupráci z roku 2002 na její spolupráci pro účely prokázání protiprávního jednání v Nizozemsku, musí být zamítnuty.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásad ochrany legitimního očekávání a rovného zacházení při stanovení snížení pokut poskytnutého za spolupráci společnosti Kone v průběhu správního řízení

Úvodní poznámky

199 V bodě 614 oznámení námitek Komise uvedla, že „zamýšlí [zamýšlela] přiznat snížení [pokut] za spolupráci nad rámec oznámení o spolupráci [z roku 2002], zvláště jestliže společnost nezpochybňuje [nezpochybňovala] skutková zjištění nebo jestliže poskytuje [poskytovala] dodatečnou pomoc, která umožní objasnit nebo doplnit skutečnosti zjištěné Komisí".

200 V bodě 758 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise vysvětluje, že „[j]elikož bod 614 oznámení námitek vytvořil očekávání v projednávané věci, rozhodla se vykládat tento bod ve prospěch podniků, které na jeho základě přispěly k prokázání skutečností protiprávního jednání uvedeného v [napadeném] rozhodnutí tím, že nezpochybnily skutková zjištění nebo poskytly další informace nebo doplňující upřesnění".

201 Komise tak přiznala všem účastníkům čtyř protiprávních jednání, s výjimkou podniků, na které se vztahovala ochrana před pokutami (body 762, 817 a 839 odůvodnění napadeného rozhodnutí), a společnosti Kone v rámci kartelové dohody v Nizozemsku (bod 851 odůvodnění napadeného rozhodnutí), 1% snížení výše pokuty za jejich spolupráci mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002 z důvodu nezpochybnění skutkových zjištění uvedených v oznámení námitek (body 768, 774, 777, 794, 801, 806, 813, 824, 829, 835, 845, 854, 855 a 856 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

202 Je třeba postupně přezkoumat nejprve výtky společnosti Kone týkající se údajné protiprávnosti úrovně snížení pokuty za nezpochybnění skutkových zjištění o protiprávním jednání v Německu, dále výtky společnosti Kone týkající se odmítnutí Komise poskytnout dodatečné snížení pokuty za poskytnutí doplňujících informací nebo upřesnění ohledně protiprávního jednání v Německu, a konečně argumenty týkající se odmítnutí Komise poskytnout společnosti Kone snížení pokuty za její údajnou spolupráci mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002 při prokázání protiprávního jednání v Nizozemsku.

K úrovni snížení pokuty za nezpochybnění skutkových zjištění, pokud jde o protiprávní jednání v Německu

203 Žalobkyně se domnívají, že si mohou nárokovat snížení výše pokuty přinejmenším o 10% na základě jejich spolupráce nad rámec oznámení o spolupráci z roku 2002 za účelem prokázání kartelové dohody v Německu. Komise totiž v tomto smyslu v bodě 614 oznámení námitek vytvořila legitimní očekávání. Komise tím, že se odchýlila od své předchozí praxe, na základě které bylo podniku, který nezpochybňoval věcnou správnost skutkových zjištění uplatněných v oznámení námitek, přiznáno 10% snížení výše pokuty, která by mu byla uložena, v souladu se sdělením o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod, (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4) (dále jen „sdělení o spolupráci z roku 1996“), nenaplnila legitimní očekávání žalobkyň.

204 Úvodem je třeba připomenout, že snížení pokuty z důvodu spolupráce ve správním řízení je odůvodněno pouze pokud chování dotčeného podniku Komisi umožnilo shledat protiprávní jednání s menšími potížemi, a případně jej ukončit (rozsudky Tribunálu ze dne 14. května 1998, SCA Holding v. Komise, T 327/94, Recueil,

s. II 1373, bod 156; Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise, bod 68 výše, bod 270, a Groupe Danone v. Komise, bod 144 výše, bod 449). Mimoto z judikatury vyplývá, že podnik, který výslovně prohlásí, že nezpochybňuje skutková tvrzení, na kterých Komise založila své námitky, lze považovat za podnik, který přispěl k usnadnění úkolu Komise, který spočívá ve zjišťování a trestání protiprávních jednání, která jsou v rozporu s unijními pravidly hospodářské soutěže (rozsudky Tribunálu ze dne 14. května 1998, Mo och Domsjö v. Komise, T 352/94, Recueil, s. II 1989, bod 395, a výše uvedený SCA Holding v. Komise, bod 157).

205 Oznámení o spolupráci z roku 2002 na rozdíl od sdělení o spolupráci z roku 1996 nestanoví žádné snížení výše pokut ve prospěch podniků, které nezpochybňují věcnou správnost skutkových zjištění, na kterých Komise zakládá svá obvinění v oznámení námitek. Komise však v bodě 758 odůvodnění napadeného rozhodnutí uznává, že bod 614 oznámení námitek založil u podniků legitimní očekávání, že nezpochybnění skutkových zjištění povede ke snížení výše pokut nad rámec oznámení o spolupráci z roku 2002, takže se rozhodla vykládat tento bod ve prospěch podniků. Ve stejném bodě odůvodnění Komise rovněž uvedla, že „[r]ozsah snížení bude muset odrážet skutečnost, že spolupráce poskytnutá po oznámení námitek, kdy již Komise prokázala veškeré prvky protiprávního jednání a v okamžiku, kdy se již podnik seznámil se všemi skutečnostmi vyšetřování a měl přístup k vyšetřovacímu spisu, může v nejlepším případě Komisi pomoci při jejím vyšetřování pouze okrajově“. Komise rovněž upřesnila, že „[o]becně, uznání skutečností podnikem za těchto okolností je nanejvýš důkazem, který podporuje skutečnosti, které Komise považuje obvykle za dostatečně prokázané jinými důkazy vloženými do spisu“.

206 Právo domáhat se ochrany legitimního očekávání se vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, ze které vyplývá, že správa Unie tím, že mu poskytla konkrétní ujištění, u něj vyvolala podloženou naději [rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 2004, Di Lenardo a Dilexport, C-37/02 a C-38/02, Sb. rozh. s. I-6911,

bod 70; rozsudky Tribunálu ze dne 17. prosince 1998, Embassy Limousines & Services v. Parlament, T-203/96, Recueil, s. II-4239, bod 74, a ze dne 15. listopadu 2007, Enercon v. OHIM (Konvertor větrné energie), T-71/06, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 36].

207 Nikdo se naopak nemůže dovolávat porušení zásady ochrany legitimního očekávání, jestliže neexistují konkrétní ujištění, která mu správa poskytla (rozsudky Tribunálu ze dne 14. září 1995, Lefebvre a další v. Komise, T-571/93, Recueil, s. II-2379, bod 72, a ze dne 29. ledna 1998, Dubois a Fils v. Rada a Komise, T-113/96, Recueil, s. II-125, bod 68). Taková ujištění jsou tvořena přesnými, nepodmíněnými a shodujícími se informacemi z oprávněných a spolehlivých zdrojů (rozsudek Tribunálu ze dne 21. července 1998, Mellett v. Soudní dvůr, T-66/96 a T-221/97, Sb. VS s. I-A-449 a II-1305, body 104 a 107).

208 Jak bylo uvedeno v bodě 199 výše, Komise v projednávaném případě v bodě 614 oznámení námitek uvedla, že „zamýšlí [zamýšlela] přiznat snížení [pokut] za spolupráci nad rámec oznámení o spolupráci [z roku 2002], zvláště jestliže společnost nezpochybňuje [nezpochybňovala] skutková zjištění nebo jestliže poskytuje [poskytovala] dodatečnou pomoc, která umožní objasnit nebo doplnit skutečnosti zjištěné Komisí". Nelze se domnívat, že takové tvrzení představuje přesné ujištění, které mohlo u společnosti Kone vyvolat podložené naděje, že jí bude přiznáno snížení pokuty vyšší než 1%. Bod 614 oznámení námitek totiž neuvádí rozsah nebo sazbu snížení, které by bylo případně přiznáno dotyčnému podniku, takže v tomto ohledu v žádném případě nemohl vyvolat jakékoliv legitimní očekávání.

209 V tomto ohledu je třeba rovněž zamítnout argument žalobkyň, podle kterého se Komise odchýlila od své předchozí praxe, na jejímž základě bylo podniku, který nezpochybňoval věcnou správnost skutkových zjištění vytýkaných v oznámení námitek, přiznáno 10% snížení výše pokuty, která by mu byla uložena, v souladu se sdělením o spolupráci z roku 1996.

210 Je třeba nejprve připomenout, že ačkoli sdělení o spolupráci z roku 1996 v části D bodě 2 druhé odrážce stanovilo, že podnik může mít nárok „[…] na 10% až 50% snížení výše pokuty, která by mu byla uložena, pokud by ke spolupráci nedošlo […], pokud po obdržení oznámení námitek podnik informuje [informoval] Komisi, že nezpochybňuje [nezpochybňoval] věcnou správnost skutkových zjištění, na kterých Komise založila svá obvinění" (*neoficiální překlad*), oznámení o spolupráci z roku 2002 již snížení výše pokuty z tohoto důvodu nestanoví. Přitom žalobkyně nezpochybňují, že na jejich žádost o shovívavost se uplatní pouze oznámení o spolupráci z roku 2002, a tato žádost byla výslovně podána na základě tohoto oznámení. Rozhodovací praxe Komise týkající se použití části D bodu 2 druhé odrážky sdělení o spolupráci z roku 1996 tedy nemohla vyvolat legitimní očekávání žalobkyň ohledně snížení pokuty společnosti Kone za nezpochybnění skutečností týkajících se kartelové dohody v Německu, zakládající se na bodu 614 oznámení námitek (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 21. září 2006, JCB Service v. Komise, C-167/04 P, Sb. rozh. s. I-8935, body 201 a 205, a ze dne 7. června 2007, Britannia Alloys & Chemicals v. Komise, C-76/06 P, Sb. rozh. s. I-4405, bod 60; rozsudek Carbone-Lorraine v. Komise, bod 34 výše, bod 92).

211 Dále je třeba uvést, že Komisí zpochybněné tvrzení žalobkyň, podle kterého tato při schůzce dne 26. ledna 2005 společnosti Kone oznámila, že bod 614 oznámení námitek se použije stejným způsobem jako v rámci dřívějšího režimu, není podložen žádným důkazem. Naopak z protokolu z této schůzky vypracovaného Komisí nevyplývá, pokud jde o diskuse, které se týkaly bodu 614 oznámení námitek, žádné ujištění, které by v tomto ohledu poskytla Komise společnosti Kone.

212 Konečně z judikatury vyplývá, že hospodářské subjekty nejsou oprávněny vkládat své legitimní očekávání do zachování stávajícího stavu, který může být v rámci posuzovací pravomoci orgánů změněn (rozsudky Soudního dvora ze dne 5. října 1994, Německo v. Rada, C-280/93, Recueil, s. I-4973, bod 80, a ze dne 30. června 2005, Alessandrini a další v. Komise, C-295/03 P, Sb. rozh. s. I-5673, bod 89; viz rovněž rozsudek Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise, bod 46 výše, bod 64, a citovaná judikatura). Účinné použití unijních pravidel hospodářské

soutěže tak vyžaduje, aby Komise měla možnost kdykoli přizpůsobit úroveň pokut potřebám této politiky (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora Musique Diffusion française a další v. Komise, bod 80 výše, bod 109; ze dne 2. října 2003, Aristrain v. Komise, C-196/99 P, Recueil, s. I-11005, bod 81, a Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 34 výše, bod 227; rozsudky Tribunálu ze dne 10. března 1992, Solvay v. Komise, T-12/89, Recueil, s. II-907, bod 309, a ze dne 14. května 1998, Europa Carton v. Komise, T-304/94, Recueil, s. II-869, bod 89).

213 Z toho vyplývá, že výtka žalobkyň vycházející z nedostatečného snížení pokuty za nezpochybnění skutkových zjištění je v případě protiprávního jednání v Německu neopodstatněná.

K odmítnutí Komise přiznat dodatečné snížení pokuty za poskytnutí doplňujících informací a upřesnění, pokud jde o protiprávní jednání v Německu

214 Žalobkyně uvádí, že v případě protiprávního jednání v Německu měla Kone právo na dodatečné snížení pokuty za její spolupráci mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002, jelikož v rozporu s tvrzením Komise v napadeném rozhodnutí (bod 794 odůvodnění napadeného rozhodnutí) umožnila upřesnit nebo doplnit skutečnosti uvedené v oznámení námitek. Oddíl 7 odpovědi společnosti Kone na oznámení námitek totiž opravoval a upřesňoval určité množství skutečností týkající se úlohy německého profesního sdružení VDMA. Kone Komisi upozornila rovněž na skutečnost, že v oznámení námitek nesprávně zohlednila příjmy všech odvětví „nová zařízení“, „služby“ a „modernizace“. Komise v napadeném rozhodnutí uznala, že kartelová dohoda se týkala pouze příjmů odvětví „nová zařízení“.

215 V tomto ohledu je třeba uvést, že žalobkyně neuvádí, jakým způsobem údajná upřesnění poskytnutá společností Kone ohledně úlohy profesního sdružení VDMA Komisi pomohla v jejím šetření. V každém případě údajné informace společnosti Kone v tomto ohledu nesměřují k upřesnění nebo doplnění skutečností uvedených v oznámení námitek, ale k jejich zpochybnění, protože se hlavně snaží diskreditovat tvrzení společnosti Schindler ohledně zavedení pracovní skupiny pro eskalátory. Kone navíc v rámci výkonu svého práva na obhajobu zdůraznila irelevanci uvedení tohoto projektu v oznámení námitek. Ke skutečnosti, že Komise v oznámení námitek nesprávně zohlednila příjmy všech odvětví zmíněných v bodě 214 výše, je třeba uvést, že odpověď společnosti Kone na oznámení námitek se snažila prokázat, že Komise při stanovení výše pokuty vhodně nedefinovala trhy s výtahy a eskalátory dotčené kartelovou dohodou. Kone tím pouze úspěšně vykonala své právo na obhajobu, jelikož Komise v napadeném rozhodnutí zohlednila definici navrženou společností Kone v odpovědi na oznámení námitek. Projednávaná výtka tedy musí být zamítnuta.

K odmítnutí Komise poskytnout společnosti Kone snížení pokuty za její údajnou spolupráci mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002 při prokázání kartelové dohody v Nizozemsku

216 Pokud jde o údajnou spolupráci společnosti Kone mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002, Komise v bodě 851 odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětluje:

„V odpovědi na oznámení námitek Kone prohlašuje, že nezpochybňuje skutečnosti týkající se Nizozemska. Namísto poskytnutí dodatečné pomoci umožňující upřesnit

nebo doplnit skutečnosti v oznámení námitek se Kone systematicky snažila minimalizovat dosah skutkových zjištění, která jsou v něm uvedena. Nezpochybnění skutkových zjištění je tedy třeba považovat za čistě formální a nejednoznačné a nemá žádný pozitivní vliv na prokázání skutečností. Nestačí obecně prohlásit, že skutková zjištění se nezpochybňují, pokud není toto prohlášení pro Komisi užitečné, jelikož je provázeno řadou výhrad, jak je tomu v projednávaném případě. V důsledku toho není možné poskytnout společnosti Kone žádné snížení pokuty."

217 Zaprvé žalobkyně tvrdí, že Komise měla Kone na základě bodu 3 šesté odrážky pokynů z roku 1998 poskytnout snížení pokuty vzhledem k její účinné spolupráci na řízení v rámci prokázání kartelové dohody v Nizozemsku a tím, že tak neučinila, se dopustila zjevně nesprávného posouzení. Tvrdí rovněž, že s ohledem na bod 614 oznámení námitek a bod 758 odůvodnění napadeného rozhodnutí měly legitimní očekávání, že tato spolupráce bude odměněna snížením výše jejich pokuty.

218 Je třeba uvést, že v souladu s bodem 3 šestou odrážkou pokynů z roku 1998 může být spolupráce nad rámec působnosti sdělení o spolupráci z roku 1996 považována za polehčující okolnost. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že Komise v bodě 614 oznámení námitek uvedla, že zamýšlela „přiznat snížení [pokut] za spolupráci nad rámec oznámení o spolupráci [z roku 2002], zvláště jestliže společnost nezpochybňuje [nezpochybňovala] skutková zjištění nebo jestliže poskytuje [poskytovala] dodatečnou pomoc, která umožní objasnit nebo doplnit skutečnosti zjištěné Komisí". V této souvislosti v bodě 758 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise vysvětlila, že „[j]elikož bod 614 oznámení námitek vytvořil očekávání v projednávané věci, rozhodla se vykládat tento bod ve prospěch podniků, které na jeho základě přispěly

k prokázání skutečností protiprávního jednání uvedeného v [napadeném] rozhodnutí tím, že nezpochybnily skutková zjištění nebo poskytly další informace nebo doplňující upřesnění“.

219 Zaprvé měla být podle žalobkyň spolupráce společnosti Kone v rámci správního řízení považována na základě ustanovení uvedeného v předchozím bodě za polehčující okolnost, která jí dává právo na snížení pokuty.

220 V tomto ohledu stačí konstatovat, že s ohledem na nejednoznačnost prohlášení Kone v její žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 (viz bod 175 výše), která navíc neodůvodňují žádné snížení pokuty uložené společnosti Kone za protiprávní jednání v Nizozemsku v rámci uvedeného oznámení, nemůže být spolupráce tohoto podniku v žádném případě považována za polehčující okolnost. Žalobkyně tedy nemohou ani tvrdit, že měly jakékoliv legitimní očekávání, že jim bude z tohoto důvodu poskytnuto snížení pokuty.

221 Zadruhé mají žalobkyně za to, že Kone během celého řízení plně spolupracovala s Komisí nad rámec vyžadovaný oznámením o spolupráci z roku 2002. Nejprve tak Kone Komisi nečinila žádné překážky při šetření v jejích prostorách v Nizozemsku a učinila vše, co bylo v její moci, aby zaměstnancům Komise ulehčila sběr informací. Dále Kone odpověděla rychle a úplně na žádost Komise o informace ohledně Nizozemska, obdrženou dne 13. září 2004. Konečně byla Kone velmi pružná v případě požadavků důvěrnosti informací, které poskytla, což snížilo správní zátěž Komise při vytvoření nedůvěrného znění spisu zpřístupněného účastníkům řízení.

222 Takové argumenty nelze zohlednit. V souladu s čl. 18 odst. 1 a čl. 20 odst. 3 nařízení č. 1/2003 jsou totiž podniky povinny odpovědět na žádosti o informace a podrobit se šetření. Přitom spolupráce při šetření, která nepřekročí rámec povinností podniku podle těchto ustanovení, neodůvodňuje snížení pokuty (viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 14. května 1998, Weig v. Komise, T-317/94, Recueil, s. II-1235, bod 283, a ze dne 18. července 2005, Scandinavian Airlines System v. Komise, bod 67 výše, bod 218). Dále údajná pružnost podniku v případě žádostí o důvěrné zacházení s informacemi, které sděluje Komisi, nemůže být považována za ulehčení úkolu Komise spočívajícího ve zjišťování a trestání protiprávních jednání, která jsou v rozporu s unijními pravidly hospodářské soutěže (rozsudek Mo och Domsjö v. Komise, bod 204 výše, body 395 a 396). V tomto ohledu, jak uvádí Komise, rozumné žádosti o důvěrnost neztěžují šetření, a je v každém případě věcí Kone požádat o důvěrné zacházení s údaji, které podle ní nesmějí být odhaleny třetím osobám. Okolnosti uplatněné v bodě 221 výše tedy u společnosti Kone nemohly vyvolat jakékoliv legitimní očekávání, že jí bude poskytnuto snížení pokuty.

223 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí Komise neposkytnout společnosti Kone snížení pokuty porušuje zásadu rovného zacházení, jelikož žádný jiný podnik, kterému byly uloženy pokuty, neposkytl z vlastního podnětu a mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002 informace, které Komisi umožnily snáze prokázat protiprávní jednání. V tomto ohledu je třeba konstatovat, že argument žalobkyň se zakládá na nesprávném předpokladu. Jak totiž vyplývá z bodů 845, 854 a 855 odůvodnění napadeného rozhodnutí, společnosti ThyssenKrupp, Schindler a MEE požívaly snížení pokuty nikoliv proto, že z vlastního podnětu a mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002 poskytly doplňující informace, ale proto, že prohlásily, že nezpochybňují

skutková zjištění uvedená v oznámení námitek. Situace společnosti Kone a situace dalších podniků, kterým byly uloženy pokuty za kartelovou dohodu v Nizozemsku, tedy nelze považovat za srovnatelné, takže odmítnutí Komise snížit výši pokuty společnosti Kone neporušuje zásadu rovného zacházení.

224 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že Komise měla Kone poskytnout snížení pokuty, protože tento podnik v žádném okamžiku řízení nezpochybnil hlavní skutečnosti konstatované Komisí. Tvrzení uvedené v bodě 851 odůvodnění a poznámce pod čarou 949 napadeného rozhodnutí, podle kterých bylo nezpochybnění skutkových zjištění v odpovědi na oznámení námitek čistě formální a nejednoznačné, je zjevně nesprávné.

225 V tomto ohledu je nezbytné připomenout, že Kone v žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 ohledně Nizozemska popřela protisoutěžní předmět schůzek mezi soutěžiteli. [*důvěrné*]. V tomto ohledu je rovněž třeba zdůraznit, že Kone tato prohlášení nikdy nevzala zpět, ale snažila se je odůvodnit v odpovědi na oznámení námitek.

226 Společnost Kone sice ve své odpovědi na oznámení námitek tvrdí, že „nezpochybňuje skutečnosti uvedené v oznámení námitek“ a že „byla zapojena do koluzního jednání [v odvětví] výtahů a eskalátorů […] v Nizozemsku od června 1999 do 5. března 2004“ a „nezpochybňuje, že koluze v rozsahu, v němž je podpořena skutečnostmi obsaženými ve spisu Komise […], se týkala jediného a pokračujícího protiprávního jednání“. Je však třeba konstatovat, že odpověď společnosti Kone na oznámení námitek se vyznačuje stejnou nejednoznačností jako její žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 týkající se Nizozemska.

227 Zaprvé, zatímco pro protiprávní jednání v Belgii, Německu a Lucembursku obsahuje odpověď společnosti Kone na oznámení námitek pokaždé tvrzení, podle kterého „nezpochybňuje skutečnosti uvedené v oznámení námitek Komise", žádné podobné vyjádření není obsaženo v části její odpovědi na oznámení námitek věnované protiprávnímu jednání v Nizozemsku. Přitom podnik musí Komisi za účelem dosažení snížení pokuty na základě nezpochybnění skutkových zjištění poté, co se seznámil s oznámením námitek, výslovně informovat o tom, že nemá v úmyslu věcnou správnost skutkových zjištění zpochybnit (viz v tomto smyslu rozsudek Groupe Danone v. Komise, bod 144 výše, bod 504). Prohlášení, podle kterého Kone „nezpochybňuje, že se koluze v rozsahu, v němž je podpořena skutečnostmi obsaženými ve spise Komise […], týkala jediného a pokračujícího protiprávního jednání" nelze považovat – podobně jako prohlášení uskutečněná ohledně třech dalších dotčených členských států – za prohlášení ulehčující úkol Komise spočívající ve zjišťování a trestání protiprávních jednání, která jsou v rozporu s unijními pravidly hospodářské soutěže (rozsudek Mo och Domsjö v. Komise, bod 204 výše, body 395 a 396).

228 Zadruhé je třeba konstatovat, že Kone v odpovědi na oznámení námitek připomněla, že „její zaměstnanci v Nizozemsku se „neúčastnili protisoutěžního jednání, v každém případě se jej neúčastnili v podstatné míře". I když Kone připouští, že „mohla překročit linii toho, co bylo legitimní", tvrdí však, a odkazuje přitom na žádost na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 týkající se Nizozemska, že skutečnost, že nepodala nabídku pro projekt nebo že navrhla nesoutěžní rozpočet, může vyplývat z jednostranného obchodního jednání a neznamená nezbytně existenci kartelové dohody. O smlouvách na údržbu a modernizaci Kone v odpovědi na oznámení námitek tvrdí, že její politika v této oblasti se zakládala na „obchodních důvodech" a že „její strategie nemohla mít protisoutěžní cíl nebo účinek". Pokud jde o nová zařízení, Kone rovněž odkazuje v popisu projektů, které byly součástí kartelové dohody, na „obchodní důvody", které byly podkladem jejího chování a uvádí, že „z výše uvedených projektů vyplývá nejen to, že rozsah protiprávního jednání byl velmi omezený, ale rovněž,

že povaha koluze se pohybovala od pouhých diskusí o projektech bez výměny cen […] k výměně cen bez přidělení projektu […] a jen velmi zřídka obsahovala přidělení projektu […]“. Kone dále upřesňuje, že „i když si účastníci přidělili projekt, nemohlo to mít vliv na trh“ a že „[č]asto by byl výsledek stejný i bez kontaktu mezi účastníky […]“. Rovněž ohledně určitých individuálních projektů [*důvěrné*] Kone tvrdila, že spis Komise neobsahoval dost důkazů, aby se dospělo k závěru o protisoutěžním jednání.

229 Zatřetí, v odpovědi na oznámení námitek se Kone rovněž snažila minimalizovat důkazní hodnotu prohlášení společností ThyssenKrupp a Otis, která, jak vyplývá z bodů 370 až 530 odůvodnění napadeného rozhodnutí, měla prvořadý význam pro zjištění protiprávní jednání v Nizozemsku. Komise musela rozsáhle odpovědět na tuto argumentaci společnosti Kone v bodech 531 až 541 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

230 Je tedy třeba mít za to, obdobně jako Komise (bod 851 odůvodnění napadeného rozhodnutí), že nezpochybnění skutkových zjištění společností Kone pokud jde o protiprávní jednání v Nizozemsku, bylo čistě formální a nejednoznačné a nemělo žádný pozitivní vliv na prokázání skutečností.

231 Z výše uvedeného vyplývá, že společnost Kone ve své odpovědi na oznámení námitek popsala svou účast na protiprávním jednání v Nizozemsku buď čistě hypoteticky, nebo tak, že minimalizovala protisoutěžní účinky dohod. Jelikož Kone rovněž napadá prohlášení učiněná společnostmi ThyssenKrupp a Otis v rámci jejich žádosti na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 týkající se Nizozemska, je nutné konstatovat, že v okolnostech projednávaného případu nebyla tvrzení společností Kone, která byla uvedena v bodě 227 výše, pro Komisi vůbec užitečná (viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 8. července 2004, Corus UK v. Komise, T-48/00, Sb. rozh. s. II-2325, bod 193, a Groupe Danone v. Komise, bod 144 výše, bod 505). Kone tím, že v odpovědi na oznámení námitek zpochybnila podstatnou část skutkových tvrzení uvedených Komisí, nepřispěla k usnadnění úkolu Komise, který spočívá ve zjišťování

a trestání porušení unijních pravidel hospodářské soutěže (viz v tomto smyslu rozsudek Mo och Domsjö v. Komise, bod 204 výše, bod 396). Kone tak sice legitimně vykonala své právo na obhajobu, ale Komisi nelze vytýkat, že jí z toho důvodu neposkytla snížení pokuty za nezpochybnění skutkových zjištění.

232 Komise tedy v bodě 851 odůvodnění napadeného rozhodnutí o protiprávním jednání v Nizozemsku právem rozhodla, že společnosti Kone neposkytne snížení pokuty z důvodu její spolupráce mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002.

233 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že Komise porušila zásadu rovného zacházení, když snížení pokut za nezpochybnění skutkových zjištění poskytla společnostem ThyssenKrupp, Schindler a MEE, zatímco společnosti Kone takové snížení odmítla. Přitom podle žalobkyň, které jinak nezpochybňují konstatování Komise, podle kterých společnosti ThyssenKrupp, Schindler a MEE ve svých odpovědích na oznámení námitky výslovně prohlásily, že nezpochybňují uvedená skutková zjištění (body 845, 854 a 855 odůvodnění napadeného rozhodnutí), z napadeného rozhodnutí vyplývá, že tři první podniky zpochybnily v tomto rozhodnutí určitá zjištění Komise týkající se Nizozemska.

234 V tomto ohledu bylo připomenuto, že podle ustálené judikatury Komise v rámci svého posouzení spolupráce účastníků kartelové dohody nemůže porušit zásadu rovného zacházení (viz bod 135 výše). Dodržování zásady rovného zacházení ovšem musí být v souladu s dodržováním zásady legality, podle níž nikdo nemůže ve svůj prospěch uplatňovat protiprávnost, k níž došlo ve prospěch jiné osoby (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 4. července 1985, Williams v. Účetní dvůr, 134/84, Recueil, s. 2225, bod 14; rozsudky Tribunálu SCA Holding v. Komise, bod 204 výše, bod 160; ze dne 20. března 2002, LR AF 1998 v. Komise, T-23/99, Recueil, s. II-1705, bod 263, a Mo och Domsjö v. Komise, bod 204 výše, bod 398).

235 Dále lze podle judikatury podnik, který výslovně prohlásí, že nezpochybňuje skutková tvrzení, na kterých Komise založila své námitky, považovat za podnik, který přispěl k usnadnění úkolu Komise, který spočívá ve zjišťování a trestání protiprávních jednání, která jsou v rozporu s unijními pravidly hospodářské soutěže. V rozhodnutích, která konstatují porušení těchto pravidel, má Komise právo považovat takové chování za uznání skutkových tvrzení, a tedy za důkaz opodstatněnosti dotčených tvrzení. Takové chování proto může odůvodnit snížení výše pokuty. Jinak tomu je, jestliže podnik zpochybňuje ve své odpovědi podstatu těchto tvrzení. Tím, že podnik přijme takový přístup při správním řízení, totiž nepřispívá k ulehčení úkolu Komise spočívajícího ve zjišťování a trestání protiprávních jednání, která jsou v rozporu s unijními pravidly hospodářské soutěže (rozsudek Mo och Domsjö v. Komise, bod 204 výše, bod 395 a 396).

236 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že když Komise poskytla v bodech 845, 854 a 855 odůvodnění napadeného rozhodnutí 1% snížení pokuty společnostem ThyssenKrupp, Schindler a MEE za nezpochybnění skutkových zjištění, mohou být tato snížení považována za přípustná jen v rozsahu, v němž dotyčné podniky výslovně prohlásily, že uvedená skutková zjištění nezpochybňují (viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 14. května 1998, Mayr-Melnhof v. Komise, T-347/94, Recueil, s. II-1751, bod 333, a Mo och Domsjö v. Komise, bod 204 výše, bod 397), a ve svých odpovědích na oznámení námitek nezpochybnily podstatu tvrzení Komise (viz v tomto smyslu rozsudek Mo och Domsjö v. Komise, bod 204 výše, bod 396).

237 Žalobní důvod žalobkyň, který se zakládá na předpokladu, podle kterého byla dalším účastníkům kartelové dohody v Nizozemsku poskytnuta protiprávní snížení pokut, jelikož z bodů odůvodnění napadeného rozhodnutí uplatněných žalobkyněmi konkrétně vyplývá, že uvedení účastníci řízení skutková zjištění uvedená v oznámení námitek skutečně zpochybnili, musí být zamítnut jako neopodstatněný.

238 Pokud jde navíc o skutečnosti vznesené žalobkyněmi, které podle nich prokazují, že další podniky požívaly snížení pokuty za nezpochybnění skutkových zjištění, ačkoliv v jejich odpovědích na oznámení námitek zpochybnily skutečnosti týkající se Nizozemska, z oznámení námitek a z napadeného rozhodnutí vyplývá, že jsou neopodstatněné.

239 Zaprvé, o společnosti Schindler žalobkyně tvrdí, že z bodů 593 a 594 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že tato společnost zpochybnila porušení článku 81 ES. Dále z bodu 667 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že Schindler tvrdila, že protiprávní kontakty mezi konkurenty nevedly ke zvýšení cen na trhu a že bylo rozdělováno pouze omezené množství projektů, zatímco nadále existovala hospodářská soutěž mezi účastníky kartelové dohody. Konečně podle bodu 751 odůvodnění napadeného rozhodnutí Schindler tvrdila, že konkurenti si nedohodli vzájemná odvetná opatření za účelem řádného uplatňování dohod.

240 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že i když Schindler, jak vyplývá z bodů 593 a 594 odůvodnění napadeného rozhodnutí, tvrdila, že článek 81 ES se nemůže na dotčené kartelové dohody použít z důvodu neexistence citelného dopadu na obchod mezi členskými státy, jelikož tyto dohody měly vnitrostátní dosah, je třeba uvést, že Schindler tímto nezpochybnila skutková zjištění, na kterých se zakládalo posouzení Komise ohledně citelného dopadu dotčených protiprávních jednání na uvedený obchod, které je obsaženo v oznámení námitek. Navíc za zpochybnění skutkových zjištění společností Schindler nelze považovat tvrzení týkající se nezvýšení cen a omezeného počtu rozdělených projektů, jelikož tyto skutečnosti vyplývají zejména z bodů 412, 415, 437 a 442 oznámení námitek. Konečně argument společnosti Schindler směřující ke zohlednění polehčující okolnosti z důvodu údajné neexistence odvetných opatření nepředstavuje zpochybnění skutkových zjištění touto společností, jelikož neexistence odvetných opatření byla konstatována v bodě 432 oznámení námitek. Společnost Schindler tak toto zjištění využila pouze k tomu, aby prokázala, že by jí měla být uznána polehčující okolnost.

241 V každém případě z nedůvěrného znění odpovědi společnosti Schindler na oznámení námitek, předloženého na žádost Tribunálu, vyplývá, že Schindler, která v uvedené odpovědi výslovně prohlásila, že nezpochybňuje skutečnosti, které jsou podkladem námitek Komise, nezpochybnila skutková zjištění uvedená Komisí.

242 Zadruhé, o ThyssenKrupp žalobkyně tvrdí, že z bodů 593, 594 a 724 napadeného rozhodnutí vyplývá, že zpochybnila porušení článku 81 ES a tvrdila, že se neúčastnila všech částí protiprávního jednání. Z bodů 508, 513 a 515 odůvodnění napadeného rozhodnutí rovněž vyplývá, že ThyssenKrupp zpochybnila určitá skutková zjištění týkající se doby trvání její účasti na kartelové dohodě.

243 V tomto ohledu zaprvé, i když společnost ThyssenKrupp tvrdila, jak vyplývá z bodů 593 a 594 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že článek 81 ES nelze použít na dotčené kartelové dohody z důvodu neexistence citelného dopadu na obchod mezi členskými státy, jelikož tyto dohody měly vnitrostátní dosah, je třeba uvést, že ThyssenKrupp tímto nezpochybnila skutková zjištění, na kterých se zakládalo posouzení Komise týkající se citelného dopadu dotčených protiprávních jednání na uvedený obchod, které je obsaženo v oznámení námitek. Zadruhé možnost, že se ThyssenKrupp neúčastnila všech schůzek, vyplývá z bodu 575 oznámení námitek. Aniž ThyssenKrupp tuto skutečnost zpochybnila, pouze ji využila za účelem prokázání, že ve vztahu k ní existuje polehčující okolnost (bod 726 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Pokud jde konečně o údajné zpochybnění skutečností týkající se doby trvání její účasti na kartelové dohodě, které má vyplývat z bodů 508 a 513 až 515 odůvodnění napadeného rozhodnutí, je třeba uvést, že tvrzení společnosti ThyssenKrupp, podle kterého se neúčastnila žádné schůzky mezi polovinou roku 2002 a dubnem/květnem roku 2003 již bylo výslovně uvedeno v bodě 506 oznámení námitek. V bodě 515 odůvodnění napadeného rozhodnutí se navíc Komise domnívala, že bylo v zásadě možné, že se ThyssenKrupp neúčastnila schůzek konaných v průběhu druhého pololetí roku 2002, ale že taková skutečnost, i kdyby byla prokázána, neznamená, že ThyssenKrupp opustila kartelovou dohodu.

244 Zatřetí, o MEE žalobkyně nejprve tvrdí, že z bodu 751 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že tento podnik tvrdil, že neexistoval žádný mechanismus vyrovnávání nebo sledování. Dále z poznámek pod čarou 644, 676, 693, 697, 709, 713 a 714 napadeného rozhodnutí vyplývá, že MEE tvrdila, že nebyla pozvána k nabídkovému řízení týkajícímu se sedmi projektů uvedených v oznámení námitek, a v důsledku toho pro tyto projekty nepodala nabídku. Dále z bodu 481 odůvodnění a poznámky pod čarou 715 napadeného rozhodnutí vyplývá, že MEE zpochybnila zjištění, podle kterého se po září 2001 účastnila dalších schůzek o instalacích nových zařízení. Konečně měla MEE podle bodu 724 odůvodnění napadeného rozhodnutí v odpovědi na oznámení námitek tvrdit, že se neúčastnila všech částí protiprávního jednání.

245 V tomto ohledu je třeba uvést, že ani tato tvrzení nepředstavují zpochybnění skutkových zjištění uvedených v oznámení námitek.

246 V případě argumentu, podle kterého neexistoval mechanismus vyrovnávání nebo sledování, je třeba konstatovat, že tato skutečnost vyplývá z bodu 431 oznámení námitek. Spíše než aby MEE tuto skutečnost zpochybnila, snažila se vyvodit z ní výhodu, aby získala snížení pokuty na základě polehčující okolnosti (bod 751 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

247 K tvrzení, podle kterého MEE tvrdila, že nebyla pozvána k nabídkovým řízením týkajícím se sedmi projektů uvedených v oznámení námitek, v důsledku čehož pro tyto projekty nepodala nabídku, je třeba uvést, že z bodu 441 oznámení námitek vyplývá, že zákazníci nevyzývali vždy účastníky kartelové dohody v Nizozemsku, aby předložili nabídku pro určitý projekt. V každém případě, jak vyplývá z bodů odůvodnění a poznámek pod čarou citovaných žalobkyněmi, MEE nezpochybnila, že se mohla účastnit dotčených schůzek a že byla informována o diskusích (poznámky pod čarou 644, 676, 693, 697, 713 a 714 napadeného rozhodnutí).

248 Z poznámky pod čarou 709 napadeného rozhodnutí vyplývá, že MEE nezpochybňuje skutková zjištění Komise, ale pouze tvrzení jednoho účastníka kartelové dohody, a sice společnosti Kone, uvedené v bodě 497 oznámení námitek, které navíc nebylo potvrzeno dalšími účastníky.

249 Ke skutečnosti, že MEE měla zpochybnit svou účast na dalších schůzkách o projektech týkajících se instalace nových zařízení po září 2001, stačí konstatovat, že žalobkyně přesně neidentifikují žádný zvláštní projekt týkající se instalace nových zařízení, kterého by se MEE účastnila po září 2001.

250 Komise sama konstatovala neúčast MEE na všech schůzkách v bodě 575 oznámení námitek a MEE se to snažila využít, aby získala snížení své pokuty na základě polehčující okolnosti (bod 724 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

251 Je proto třeba konstatovat, že výtka vycházející z porušení zásady rovného zacházení se v každém případě zakládá na nesprávném předpokladu, podle kterého z bodů odůvodnění napadeného rozhodnutí uplatněných žalobkyněmi vyplývalo, že společnosti Schindler, ThyssenKrupp a MEE zpochybnily skutková zjištění týkající se kartelové dohody v Nizozemsku.

252 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že všechny námitky týkající se posouzení spolupráce společnosti Kone mimo rámec působnosti oznámení o spolupráci z roku 2002 pro účely prokázání protiprávního jednání v Německu a Nizozemsku musí být zamítnuty.

253 Z toho vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta v plném rozsahu.

K nákladům řízení

254 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměly ve věci úspěch, je důvodné jim uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (osmý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Společnostem Kone Oyj, Kone GmbH a Kone BV se ukládá náhrada nákladů řízení.

Martins Ribeiro Wahl Dittrich

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 13. července 2011.

Podpisy.

Obsah

Správní řízení ..... II - 5328

1. Šetření Komise ..... II - 5328

Německo ..... II - 5329

Nizozemsko ..... II - 5330

2. Oznámení námitek ..... II - 5330

3. Napadené rozhodnutí ..... II - 5331

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení ..... II - 5337

Právní otázky ..... II - 5339

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení pokynů z roku 1998 a zásady proporcionality při stanovení výchozí částky pokut ..... II - 5340

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení oznámení o spolupráci z roku 2002 a porušení zásad legitimního očekávání, rovného zacházení a práva na obhajobu ..... II - 5354

K oznámení o spolupráci z roku 2002 ..... II - 5354

K prostoru pro uvážení Komise a přezkumu unijního soudu ..... II - 5357

Ke spolupráci společnosti Kone za účelem prokázání protiprávního jednání v Německu ..... II - 5359

Ke spolupráci společnosti Kone pro účely prokázání protiprávního jednání v Nizozemsku ..... II - 5380

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásad ochrany legitimního očekávání a rovného zacházení při stanovení snížení pokut poskytnutého za spolupráci společnosti Kone v průběhu správního řízení ..... II - 5393

Úvodní poznámky ..... II - 5393

K úrovni snížení pokuty za nezpochybnění skutkových zjištění, pokud jde o protiprávní jednání v Německu ..... II - 5394

K odmítnutí Komise přiznat dodatečné snížení pokuty za poskytnutí doplňujících informací a upřesnění, pokud jde o protiprávní jednání v Německu ..... II - 5398

K odmítnutí Komise poskytnout společnosti Kone snížení pokuty za její údajnou spolupráci mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002 při prokázání kartelové dohody v Nizozemsku ..... II - 5399

K nákladům řízení ..... II - 5412